

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII Rugsėjis – September 29, 1977 Nr. 37

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Pabaltiečių žygis buvo sėkmingas

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 24 d. Washingtone prie Lincolno paminklo suruošta pabaltiečių dėl žmogaus teisių demonstracija laikoma pasisekusia, sutraukusi virš 4000 asmenų.

Eilė amerikiečių kalbėtojų, kaip sen. Dole, Metzenbaum ir kiti pabrėžė, kad sovietai nesiskaito su duotais pažadais. Halsinkyje, tebevyksta tikinčiųjų persekiojimai ir neleidžiama, kaip Jurgučio šeimai susijungti.

Plačiau apie šią demonstraciją kitame numery rašys mūsų bendradarbis Antanas Juodvalkis, kuris dalyvavo žygyje.

BALTIJOS VALSTYBIŲ DIPLOMATŲ PASITARIMAS

Š. m. rugsėjo 20 d. Lietuvos Pasiuntinybėj Washingtone buvo susirinkę pasitarti Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai JAV-se — dr. S. A. Bačkis, dr. A. Dinbergs ir p. E. Jaakson.

Pasitarimo metu Baltijos valstybių atstovai pasikeitė informacijomis apie jų kraštuose esamą padėtį bei tarptautinę konjunktūrą ir pasikeitė nuomonėmis jų veiklos klausimais.

★

Ponios Cyrus Vance kvietimu Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovų žmonos — O. Bičkienė, A. Dinbergs ir E. Jaakson dalyvavo jos rengtoje arbatėlėje Europos kraštų diplomatinių misijų šefų žmonių garbei š. m. rugsėjo 21 d. Valstybės Departamente, Thomas Jefferson svetainėje.

Po priėmimo ponios Cyrus Vance pakvietė viešniais aplankyti visus Valstybės Departamento diplomatinių priėmimų kambarius — salionus. Atsisveikindama ponios Cyrus Vance parodė gražią atodairą Baltijos valstybių atstovų žmonoms.

APIE SOVIETINĘ PRIEVARTĄ

Milijoninio tiražo dienraštis "Los Angeles Times" rugsėjo 9 dieną įdėjo 50 eilučių Vincento Kazlo laišką: "Soviet Detention".

Laiške reiškiamas pasitenkinimas, kad Pasaulio Psichiatrių Kongresas Honolulu mieste pasmerkė Sovietinius psichiatrius talkinančius KGB reikalams.

Sukaktuvininkas dr. Juozas Bartkus

DR. JUOZUI BARTKUI 80 METŲ

ALGIRDAS BUDRECKAS

Š. m. rugsėjo mėn. 18 d. savo rezidencijoje Marquette Parke, Chicagoje, dr. Juozas Bartkus atšventė 80 metų amžiaus sukaktį.

Jubiliatą pasveikinti buvo susirinkę jo artimieji ir bičiuliai. Vilties draugijos pirm. inž. Kazys Pocius buvo atvykęs iš Beverly Shores, Ind. pasveikinti sukaktuvininką. Jis perdavė geriausius linkėjimus Vilties ir Dirvos vardu ir asmeniškai palinkėjo jubiliatui ilgiausių metų.

Ta proga verta prisiminti jubliato atliktus darbus savo tautiečiams ir tėvynei Lietuvai.

Nuo senų laikų yra užsilikęs gražus paprotys minėti ir pagerbti asmenis, sulaukusius tam tikro metų amžiaus. Vieni gyvendami tik sau, nieko nepalieka. Kiti savo gyvenimą yra įamžinę. Jų praeitis gyve-

nimo kelias palieka įmintus pėdsakus. Prie tokių asmenybių tenka priskaityti sukaktuvininką dr. Juozą Bartkų.

Jubliato nuopelnai glūdi ne jo amžiuje, bet jo nuveiktuose tautai ir tėvynei darbuose. Jis negyveno vien tik sau. Jis gyveno ir dirbo, sielojosi ir net savo gyvybę yra aukojęs už savo tautos laisvę ir Lietuvos nepriklausomybę.

1920 m. dr. Juozas Bartkus buvo paskirtas karo gydytoju pareigoms ir dalyvavo kovose su lenkais ir kitais to laiko Lietuvos priešais. Būdamas didelis patriotas ir mylėdamas savo tėvų kraštą, jubilatas jautė pareigą įstoti į karių eiles ir kaip karininkas gydytojas ginti savo tėvynę Lietuvą. Taigi, Lietuvai kuriantis, jubiliatą matome pirmose eilėse, visa širdimi ir siela atsidavusį, dirbant ir aukojantis tautos gerovei ir tėvynės laisvei.

Lietuvai atsikūrus, jubilatas dirba sunkius ir atsakingus valstybės darbus, eidamas apskrities gydytojo ir kitas pareigas.

Daug mūsų tautiečių išliko gyvųjų tarpe vien tik dėl jubliato sumanumo, darbštumo ir didelio pasiaukojimo. Įvairios užkrečiamos ligos tuo metu viešpatavo Lietuvoje. Jis buvo pats ap-

CLEVELANDO MERAS RALPH J. PERK YRA TIKRAS LIETUVIŲ BIČIULIS

Artinasi rinkimai, kurių pasekmės vienaip ar kitaip palies ir lietuvių interesus, todėl laikas pagalvoti už ką balsuosime.

Per beveik 30 metų lietuvių išeivijoje stengiasi įsigyti pripažinimą vietos politikoje, kad tuo būdu pagerintų savo gyvenimą sąlygas šiame krašte ir netiesioginiai padėtų savo tėvų kraštui nešančiam okupacinę vergiją.

Šios mūsų pastangos davė vaisių, kai Clevelando miesto meru tapo Ralph J. Perk. Jis yra kompetetingas administratorius, sąžiningas ir stropus visuomeninis darbuotojas. Jis yra mūsų draugas jau nuo 1950 metų.

Ralph J. Perk būdamas Miesto Tarybos nariu, lankydavo mūsų parengimus ir susipažino su daugeliu mūsų visuomenės veikėjų. Vėliau, būdamas County Auditor, jis dar labiau pagilino pažintį su Clevelando ir apylinkės lietuviomis. Dabar, esant jam miesto meru, ši pažintis dar labiau sustiprėjo ir įgalino mus pasiekti užtarnautos įtakos, vietos politiniam gyvenime.

Ralph J. Perk daugeliu atveju padėjo mūsų bendruomenei pasiekti praktiškų tikslų, vietos gyvenime ir taip pat viešai ir plačiai skelbti mūsų pavergtos tautos likimą.

Pats būdamas Rytų Europos kilimo, jis supranta ir nuoširdžiai užjaučia mūsų brolių ir sesių kančias pavergtoje Lietuvoje.

Kai mes, pasiekę vietos gyvenime tam tikrą poziciją ir įtakos, šia padėtimi ilgesnį laiką naudojames, pradedame visą tai laikyti, kaip savaime suprantamą, natūralų dalyką. Tai žmoniška, bet vis dėlto karts nuo karto turime apie tai pagalvoti ir tokią inertišką padėtį peržiūrėti.

Kadangi miesto meras yra renkamas kas dveji metai, tai ir mes turime suprasti, kaip mūsų politinės įtakos pagrindas yra jautrus ir netikras. Todėl, mes turime dar kartą pašvęsti

sikrėtęs šiltine ir vos pats nenumirė.

Jubilatas, be apskrities gydytojo, tuo pačiu laiku (Nukelta į 2 psl.)

Ralph J. Perk, Clevelando meras, nuoširdus lietuvių bičiulis.

savo pastangas mūsų bičiulio Ralph J. Perk bylai.

Todėl, dar kartą parodykime savo įvertinimą ilgametei Ralph J. Perk tarnybai bendram miestui labui, taip pat ir mūsų ypatingą prisirišimą jo asmeniui, atiduodami savo balsus už Ralph J. Perk pirminiuose rinkimuose spalio 4 d., o taip pat galutiniuose rinkimuose lapkričio 8 d.

Mintimis perbėgę netolimą praeitį, mes lengvai prisiminsime, kiek daug kartų jis atėjo mums į pagalbą, kai jos mes buvome reikalingi. Daugeliui mūsų jis suteikė galimybę dirbti vietos bendruomenės labui, kaip šio miesto tarnautojams. Jis nesvyruodamas rėmė visas mūsų pastangas pavergtos Lietuvos bylose visose formose. Iš jokio kito kandidato mes negalime tikėtis tokio palankumo.

Visa tai įvertindami, atiduokime savo balsus už Ralph J. Perk, išrinkdami jį sekančiam terminui Clevelando miesto meru. (ar)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

MOTERŲ VEIKLAI 25-RI METAI

Rugpiūčio 28 dieną Sydnejaus Moterų Socialinės Globos Draugija atšventė savo veiklos sidabrinį jubiliejų. Šios darbščios Sydnejaus lietuvių moterys, prieš 25-rius metus savo darbą pradėjo su pagrindiniu noru padėti į vargą ir nelaimę patekusiems tautiečiams, šelpiant ligonius ir tuo pačiu padedant kitoms organizacijoms jų darbuose, Sydnejaus lietuviai ne vieną kartą pajuto nuosirdžią šių darbščiųjų moterų ranką, kai organizacijos, ypatingai jaunimo, turėdavo savuose parengimuose geriausias pagalbininkes ir talkininkes. Per šį visą laiką Draugijai pirminkavo sekančios moterys: O. Osinienė, E. Kapočienė, T. Simniškienė ir nuo 1963 metų iki dabar pirmininkė yra Ona Baužienė. Sydnejaus lietuvių gyvenime Antano ir Onos Baužių vardas yra auksinėmis raidėmis įrašytas. Jie abu yra senosios prieškarinės kartos Australijos lietuviai. A. Baužė, prieš pora metų, staigaus širdies priepuolio ištiktas, mirė, tačiau jo dar-

Dr. J. Bartkui...

(Atkelta iš 1 psl.)

buvo kalėjimo, gimnazijos, amatų mokyklos ir venerinių ligų dispanserio daktaro pareigose.

Tai garbi, darbšti ir kilni asmenybė. Dėl savo gerų ypatybių, tolerancijos ir sugyvenamo gero būdo yra daugelių teigiamai vertinamas ir gerbiamas.

Jubliatas dr. Juozas Bartkus Lietuvoje ir tremtyje priklauso Lietuvių Tautinei Sąjungai ir yra jos garbės narys. Taip pat priklauso Neo-Lithuanų Korporacijai — filisteris ir jos garbės narys. Buves Vilties draugijos pirmininkas ir jos šimtininkas. Be minėtų organizacijų, jubilatas priklauso savo profesijos organizacijoms ir draugijoms.

Prieš maždaug metus laiko neteko savo mylimos žmonos. Pats sunkiai sirgdamas turėjo pergyventi žmonos mirtį. Dar labiau sušlubavus sveikatai, jubilatas pasitraukė iš gydytojo pareigų ir išėjo į pensiją. Negaliu tylomis praeiti nepareiškęs, kad ir trumpos, bet giliai nuosirdžius sveikinimus jubilatui dr. Juozui Bartkui nuo jo giminių ir artimųjų.

Jų visų vardu linkiu mylimam ir mielam jubilatui dr. Juozui Bartkui daug sveikatos, geros sėkmės, laimės ir daug daug giedrių dienų.

bus matome visame lietuvių gyvenime. Jis buvęs Australijos Lietuvių Draugijos ilgametis pirmininkas, jis įsteigėjas ir leidėjas dabartinio Bendruomenės laikraščio "Mūsų Pastogė", jis, vėliau išrinktas Australijos Lietuvių Bendruomenės Garbės Nariu. Iki paskutiniųjų savo gyvenimo dienų jis buvo labai aktyvus visame lietuviškame gyvenime. O. Baužienė yra viena iš ryškiausių Sydnejaus lietuvių asmenybių. Gimusi Škotijos lietuvių šeimoje, ji, anglų kalbą žinodama labai gerai, buvo didžioji pagelbininkė visiems tautiečiams, jų pirmosiomis kūrimosi dienomis. Ji ir dabar yra oficiali vertėja teismuose. Gi įsijungusi į Socialinę Moterų Draugiją, ji nepasitenkino vien šalpos veikla. Ji pradėjo kurti Lietuvių Sodybą, kuri randasi tolimesniame, bet gražiamame Sydnejaus priemiestyje. Ši sodyba yra skirta seneliams. Jos pastangomis draugija buvo oficialiai registruota valdžio įstaigose, vėliau iš valstybės gaunant žemės ir finansinės paramos. Šiandien Lietuvių Sodyboje randasi šeši mūriniai namai su dvylika juose esančių butų, kurie yra pilnai apgyvendinti lietuvių senelių-pensininkų. Ši sodyba plečias, statomi dar du namai ir vienas bendras pastatas, kuriame bus salė ir kiti bendri sodybos įrengimai. Šiuo metu, ypatingai vasarą, sodyboje yra rengiami bendri piknikai, kurie randa didelio atgarsio visoje Sydnejaus lietuvių bendruomenėje. Paskutiniame ALB Krašto Tarybos suvažiavime O. Baužienė buvo išrinkta Australijos Lietuvių Bendruomenės Garbės Nare.

Sveikinant Draugiją, norisi sydnėjieškių, ypatingai jaunimo vardu, padėkoti darbščiosioms moterims už jų mums teikiamą paramą ir palinkėti visoms moterims ir jų iškiliajai pirmininkei O. Baužienei daug sėkmės jų ateities užsimojimuose ir darbuose.

ATVYKSTA GRANDINĖLĖ

1978-jų metų Lietuvių Dienų, įvykstančių Kalėdų švenčių metu Sydnejuje rengimo komiteto pirmininkas dr. B. Vingilis gavo iš Clevelando tautinių šokių grupės "Grandinėlė" vadovų sutikimą dalyvauti šiose Australijos Lietuvių Dienose. Grupė Australijoje viešės apie 15 dienų ir po šventės Sydnejuje aplankys ir kitas lietuvių kolonijas. Visais šios išvykos reikalais rūpinasi vienas iš

Lietuvių Klubo direktorių Anskis Reisgys.

SKAUTAI PASIRUOŠĘ

Jau tik keli mėnesiai yra belikę iki būsimos VI-sios Tautinės Skautų Stovyklos, kuri prasidės sausio 2 ir baigsis sausio 15 gražiamame Viktorijos valstijos Gilwell Park, esančiame apie 40 mylių nuo Melbourne. Pati stovykla bus padalinta į 10 pastovyklų — štabo, skautininkų, skautininkių, sk. vyčių, jūrų budžių, vyr. skaučių, skautų, jūros skautų, skaučių, vilkiukų ir paukštyčių. Pačioje stovykloje veiks paštas ir krautuvė. Visi darbai yra jau baigti ir vietos skautai su nekantrumu laukia svečių iš užsienio, kurių atvyks gerokai virš šimto ir jų tarpe bus Pirmijos pirmininkė v. s. L. Miliukienė, Vyr. Sesių skautininkė Kerelienė, s. kun. A. Saulaitis SJ, v. s. Miknaitis ir daug kitų žinomųjų lietuvių skautų vadų.

Ispėjimas užsieniečiams: "Nors tuo metu Australijoje ir bus pats vidurys vasaros ir oras būna visur gana šiltokas, tačiau aš patariu atvykstantiems skautams pasiimti ir po gerą megstinį ar net ir lietpalį, nes, nors melbourniškams ir labai nepatinka, tačiau jų miesto klimatas yra pats blogiausias Australijoje ir ne juokais dažnai sakoma, kad keičiasi, kaip Melbourne oras."

MAINTENANCE PERSON

For Commercial Laundry
EXPERIENCED IN ELECTRICAL
AND PLUMBING
CALL
313-921-4129
MR. ZEMMOL
Equal Opportunity Employer (30-39)

ELECTRICIAN

Fully qualified journeyman to inspect, repair, install and wire AC and DC apparatus, devices and circuits of any voltage for plant maintenance. High hourly rate, rotating shifts and many fringe benefits. Apply in person.

U.S. STEEL CORP.
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

MACHINIST (JOURNEYMAN)

Layout, setup and operate machine tools, perform miscellaneous work as required for plant maintenance work or construction. High hourly rate, rotation shift and many fringe benefits.

UNITED STATES STEEL
CENTRAL FURNACES
2650 Broadway
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (30-39)

EXPERIENCED

MACHINISTS WANTED HIGHEST WAGES

JOB SHOP 2nd & 3rd SHIFTS
FULL OR PART TIME

All fringes, vacations, hospitalization, 7 paid holidays, never a layoff. Lots of overtime available. Must be able to setup and run mills, lathes, grinders. New clean shop. Apply in person or call MR. STRUNA at 216-663-5066

SUPERIOR ALLOY MACHINE
14500 South Industrial
Maple Hts., Ohio 44137

(34-40)

WELDERS

\$7.60 per hour!

100% X-Ray

Mild Steel Butt Welds

3/4" Thick & Up

Overhead & Vertical

5 Eights

(404) 467-2108

ALIS-CHALMERS

WALLACE DAM PROJECT
EAST OF EATONTON, GA.

(37-39)

MAINTENANCE SUPERVISOR

Immediate opening for general maintenance supervisor to direct trades personnel in a ductile iron foundry. Applicant should be a journeyman with 5 to 10 years experience, including supervisory experience. Reply giving full resume and salary requirement to:

PERSONNEL DEPARTMENT

Kelsey Hayes

1017 DICKINSON

FREMONT, OHIO 43420

An Equal Opportunity Employer

(37-39)

PLANT LAYOUT ENGINEER

Degreed or practical trained engineer with knowledge of assembly layouts, plant equipment, and production processes to design and specify facilities for plant layouts, estimate projects and coordinate installation of changed or new facilities.

APPLY: SALARY ADMINISTRATION.

JEFFERSON ASSEMBLY PLANT

12200 E. JEFFERSON

DETROIT, MICHIGAN

(313) 823-8828

CHRYSLER
CORPORATION

An Equal Opportunity Employer

(31-37)

INMONT

MAINTENANCE SUPERVISOR

Experienced Maintenance Supervisor needed to assume responsibilities for supervision of hourly maintenance employees, I.E. Skilled Tradesmen and Utility Personnel. Will direct working force and scheduling of departmental assignments.

Qualified electrical trouble shooting knowledge and experience a must.

PERSONNEL DEPT.

INMONT CORP.

5935 Milford Ave. Detroit, MI 48210

894-4600, Ext. 367 or 369

9 a.m.-4 p.m. Mon. thru Fri.

An equal opportunity employer M/F

WANTED 1ST CLASS

MACHINISTS

Minimum 5-years experience in precision shops. Close tolerance machine work.

2nd shift with good differential pay. Good pay, benefits & working condition.

SPERRY-SUN INC.

104 Industrial Rd., Sugar Land, Texas 77478

Phone 713-494-3021

An Equal Opportunity Employer M/F

(35-37)

ENGINEERS

5 to 10 year experience in design of mechanical, electrical, HVAC, typing and associated systems for industrial facility. Registration desirable. Diversified and challenging position with one of Central Kentucky's leading consulting engineering firms. We offer competitive benefits, relocation and excellent salary. Send resume to:

MASON & HANGER-SILAS MASON CO., INC.

1500 W. Main St., Lexington, Kentucky 40505

An Equal Opportunity Employer

(35-37)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sėkmės Amerikos Lietuvių Tarybai

Spalio 8 dieną Chicagoje įvyksta Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas. Be įprastųjų metinio suvažiavimo darbų, yra visa eilė klausimų, liečiančių Lietuvos laisvinimo reikalus.

Tenka laukti, kad ALT suvažiavimas pasitarnaus Lietuvos vadavimo darbams.

Kaip žinome, ALTą pagimdė Lietuvos okupacija ir kol šioji nelaimė slegia mūsų tautą, ALTas ir toliau turi įtemptai dirbti, siekdamas aukščiausio tikslo — Lietuvos laisvės ir nepriklausomos valstybės atstatymo.

Kalbant apie ALTą veiklą, gal ne vienam kyla klausimas, ką atliko šioji mūsų bendrinė kovos organizacija? Vienu rašiniu jo darbų, nenušviesime, tačiau galime drąsiai tvirtinti, kad ALTą vaidmuo yra labai didelis ir svarbus. Jei šiandieną šios organizacijos nebūtų, tai Lietuvos okupacinė padėtis būtų dar sunkesnė. Turime žinoti, kad Sov. Rusija visam pasauliui visais būdais įrodinėja, kad Lietuva savo noru įsijungė į Sov. Sąjungą ir jokio pavergimo nėra, atseit, ji laisva šalis ir savaranki valstybė. Bet tai yra apgaulė ir laisvasis pasaulis žino, kad Lietuva užimta Rusijos karine jėga ir todėl ji laikoma okupuotu kraštu. To "laisvo" įsijungimo, apie kurį sovietai vis kalba, nei Amerika, nei kitos valstybės nepripažįsta. Tai nuopelnas ALTą ir kitų kovojančių veiksmų.

Todėl remkime ALTą ir visus kitus mūsų VEIKSNIUS, politinės-kultūrinės, religinės institucijas ir mūsų lietuvišką spaudą — laikraščius, kurie dirba mūsų tautos labui — už laisvą ir nepriklausomą Lietuvos respubliką.

Žinokime, jog visų mūsų veiksmų ir organizacijų veikla yra dideliu krislu okupanto akyse.

ALT veikla, kaip ir daugelis kitų organizacinių darbų, nemažai priklauso nuo mūsų visuomenės moralinės ir medžiaginės pa-

ramos. Turime džiaugtis, kad lietuvių plačioji visuomenė ALTą visokeriopai remia, bet kiek toji parama liečia finansinę pusę, tai ji turėtų būti stambesnė, nes didesnės lėšų sumos suteiks galimumą daugiau išplėsti veikimą ir tuo pačiu atlikti žymesnius darbus Lietuvos laisvinimui...

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra Amerikos Lietuvių Tarybos narys ir remia šią organizaciją su šimtais savo kuopų. Todėl metinio suvažiavimo proga tenka sveikinti Amerikos Lietuvių Tarybos vadovaujančius veikėjus ir palinkėti jiems vieningo darbo ir sėkmės, siekiant Lietuvos laisvės.

Povilas P. Dargis
SLA Prezidentas

Šių metų rugsėjo 23-24 dienomis sukako 70 metų nuo Pirmojo Lietuvių Moterų suvažiavimo Kaune. Jis buvo galingas viešas išreiškimas lietuvių tautos moterų minčių, darbų ir siekimų, turinigas dvasia, ryžtu, kada lietuvė moteris teisingai suprato savo pačios ir tautos reikalus, pajuto drąsą anais caro priešpaudos laikais susiorganizuoti, viešai išreikšti savo jausmus ir jungtis į organizacijas, savąją spaudą ir jos platinimą, gilinti žinias auklėjime, rūpintis ekonomine įvairių luomų būkle, kelti dorovės klausimą ir kt.

Kai lygių teisių idėja moterims dar daugelyje senų valstybių buvo svetima, tai lietuvės tame suvažiavime drąsiai pareiškė, kad sieks ir kovos už visišką politinę, pilietinę ir ekonominę lygybę. Jos giliai suprasdamos ir atjausdamos ano laiko dvasią, rado pakankamai ryžtingumo viešai ir iškilmingai prabilti ir pasisakyti, kokį vaidmenį pasiima sau tautos gyvenime, kokie yra jų siekimai, norai ir idealai.

Tas suvažiavimas, išvedęs lietuvę moterį iš namų į viešumą, negalima sakyti, jog išlaisvino ją nuo šeimos ir namų rūpesčių bei darbų, o dar labiau įpareigojo, dau-

giau darbų ir atsakomybės ji pasiėmė sau ir toji suvažiavimo diena liks amžinai lietuvių tautos istorijoje. Dar ilgai tada skambėjo po visą Lietuvą Ksavero Vagnagelio eilės, skaitytos 1907 m. suvažiavimą atidarant:

O moters lietuvės! Jūs saulė tautos!

Jūs mūsų geroji viltis!

Jums rūpi likimas, garbė Lietuvos,

Nes jums ji brangi šalis!

Lai Viešpats galingas padės jums nutart,

Kaip turite veikt, prakaitaut,

Kas gera, kas bloga, viešai išsitar,

Kaip reikia tėvynei tarnaut ir t.t.

Tas 1907 m. įvykęs suvažiavimas liko kaip vienas garbingiausių faktų mūsų visuomeninėje to laikotarpio veikloje. Tai buvo pilnas vilties tautos balsas — jog ji klestės ir stiprės, turėdama tiek susipratusias, jautrias tėvynės reikalams ryž-

tingas moteris. To suvažiavimo darbai ir idėjos liko išminties ir idealizmo testamentu, kuriuo anoji karta nurodė kelią tolimai lietuvių moters ateičiai. Šiuo keliu ėjo prieškariniais ir karo laikais, nepriklausomos Lietuvos ir vėl eina raudonojo okupanto pavergtojo savo tėvynės. Tuo pačiu jų pramintu keliu einame ir mes laisvajam pasaulyje gyvenančios lietuvių, tik iš mūsų likimas daug daugiau reikalauja ir istorija parodys, kokį įnašą paliksim ateities išeivijos lietuviui.

Po trisdešimt metų nuo pirmojo suvažiavimo, 1937-aisiais buvo iškilmingai ir jau labai skirtingose sąlygose paminėta jo sukaktis jau nepriklausomojo savo tėvynės Kaune. Jį rengė iš visų didžiųjų moterų organizacijų sudarytas komitetas, vadovaujamas Vincentos

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Mūsų švietimo sistema vos vos išvengė krizės: norėta mokymą trumpinti — siaurinti. O jau girdėta, patys jaunuoliai skundžias, jog per mažai išmoksta apie svarbius lietuviybės dalykus. Esą ypač per silpnai informuojama apie Lietuvos dabartį. Plačios žinios apie senovės valdovus ir karus, o šiandieniai faktai liečiami tik prabėgom. Žinoma, praeitis jau ryškiai nusistojusi ir visa aiškiai surikiuota; ir medžiaga gausi, ir mokytojai lengviau. O dabartis — daug painesnė tema, nėra nuotolio perspektyvos. Ir mes patys dabartį subjektyviai išgyvenam. Tad visa tai mokyklai pateikti — eilinių pastangų negana, reikia ypatingesnių priemonių ir kruopštesnio išvalgumo. Tą medžiagą tobulai įterpti į vadovėlius įmanoma tik akyiai planuojant ir — talpos darbu: patyręs politikas teatsvarsto faktus, istorikas rikiuoja į laikmečio rėmus, pedagogas rūpinasi sklandžia išraiška, dailininkas prižiūri vaizdinį išpūdį ir t.t. Itin svarbu kalba — ne tik be klaidų, bet ir stilius turi spindėti taupiu taiklumu, kūrybišku gyvumu! O toks sudėtingas uždavinys pavesti vienam asmeniui — neišvengiama turiny siaurokų požiūrių, net faktinių klaidų; ir ypač kenkia stiliaus monotonią. Juoba, kai knygos paruošėjas nepajėgus sutelkti įvairesnės medžiagos iš kūrybinės mūsų literatūros ir pats kuone viską surašo "pagal programą". Tačiau nuobodis — didžiausia pedagoginė yda, nes mokinį atgraso ir nuo geriausių temų.

• Vadovėliuose nuo I skyriaus turi rasti vietos dabartinė Lietuvos tragika, taip pat pokario politinių išeivių ypatinga padėtis svetur. Bet abstrakčių sąvokų visuomeniniai mokslai tinka tik gimnazijai, o pradinei būtinas vaizdingas žodis, ritminė kalba, autentiški asmenų ir faktų pristatymai, grožinės raštijos iškarpos. Visoki mokslai mokiniui įdomūs, jei pateikiami tinkamu būdu. O mūsų vadovėliuose, nors jie dailaus pavidalo, turinys dar silpnokai pateikiamas. Kad mūsų mokykla kasmet smunka — žinių lygis ir mokinių skaičius, būtina pasitikrinti: kame yra spragos? Rodo vadovai ir mokytojai dirba išsijusę, energijos ir lėšų negaili.

• Atrodo, ar ne silpnokai kurstomas paties mokinio domesio potencialas. O tai pats pirmas žygis — uždegti noru pamilti lietuviybę! Ir tik tas noras, ta meilė įgalins jį atsiversti mokslui, kuris neprivalomas, o savanoriškas. Ir tai nulems visą darbo eigą bei rezultatus.

Vaiko psichika viską savaip priima. Jis daiktus, idėjas, veiksmus vertina savinaudos prasme. Ir tai yra normalu ir teigiama, nes augant ir bręstant svarbu save ugdytis ir turtinti, tad pirmoji pareiga — pačiam sau. O mes imame jam kalt suaugusio mentaliteto pareigas: išlaikyti lietuviybę, kad nežlugtų, mėgti kalbą, nes sena ir pagirta, gerbti protėvius, gelbėti Nemuno kraštą, nes amžiais ten lietuvių gyventa ir t.t. Bet jaunuoliui įdomiau: o kas man iš to bus? Jam rūpi pačiam ugdytis ir nežlugti, sau laimės ar garbės išgyti, save aukštyn kelti. Todėl mokymo medžiaga verstina antra pusė: lietuviybė tave patį stiprina ir nuo žlugimo saugo, tave gausiai praturtina ir kultūrinai, daro laimingesnį, veda į kilnų gyvenimo tikslą, tavo asmens gabumus plačiau praskleidžia ir ugdo, tau teikia garbės, džiaugsmo, šviesaus prasmingumo...

Jei mokyme (ir vadovėlyje) visą medžiagą nušvies šis asmeninės naudos idėjinis atspalvis, mokiniui lietuviški mokslai taps tikrai jautresni, patrauklesni.

Už VIENĄ dolerį siuntinėsim Dirvą iki šių metų galo!

Norėdami praplėsti skaitytojų ratą ir supažindinti su Dirva tuos, kurie jos neskaito, nutarėme naujiems skaitytojams iki 1978 m. sausio 1 d. siuntinėti Dirvą tik už 1 dolerį.

Be abejo, Jūs turite pažįstamų kurie iki šiam laikui Dirvos neskaitė — užprenumeruokit jiems susipažinimui už dolerį! Gal jiems patiks Dirva ir kitais metais patys taps jos skaitytojais.

Jei kiekvienas atsiųs tik vieną adresą — Dirvos skaitytojų padvigubės ir laikraštis sustiprės.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau siuntinėti Dirvą nuo šios dienos iki 1978 m. sausio 1 d. už 1 dol. šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

.....

Pavardė ir vardas

Adresas

.....

Diplomatijos paraštėje (24)

Vaclovas Sidzikauskas

Kopenhagos derybos

Lietuvos-Lenkijos santykių, taigi ir Vilniaus klausimas vėl pagyvėjo, kai 1925 m. vasarą Lenkijos vyriausybė, oficialia nota, adresuota Lietuvos vyriausybei, pasiūlė tiesiogines derybas tikslu sutvarkyti miško plukdymą Nemuno upe.

Dėl Vilniaus konflikto ir želigovskio smurto, Lietuvos vyriausybė nutraukė bet kokius santykius su Lenkija. Nebuvo susisieki-mo nė Nemuno upe, kuri, kaip žinoma, prasideda Baltgudijoje ir kurios aukštupis priklausė tuo laiku Lenkijos valdomai teritorijai. O juk anksčiau, prieš Pirmąjį pasaulinį karą ir jo metu, kai vokiečių kariuomenė buvo užėmusi tas žemes, sieliais ir baidokais buvo plukdoma miško žaliava Ragainės, Tilžės ir ypač Klaipėdos medžio apdirbimo pramonei, daugiausia celiuliozės fabrikams. Po Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos mes buvome gyvai suinteresuoti, kad Klaipėdos medžio pramonė būtų aprūpinta reikiama žaliava. Vien Lietuvos miškų neužteko, be to kilo ir Lietuvos staigaus numiškinimo pavojus, o Klaipėdos pramonininkai ir darbininkai nerimastavo, kad jų fabrikai negalėjo dirbti pilnu tempu, darė spaudimą į Lietuvos vyriausybę, versdami ją leisti atsiplukdyti miško iš Nemuno aukštupio išteklių. Klaipėdos miško pramonininkai ir pirkliai tuo reikalu pakartotinai lankėsi Varšuvoje, tad Lenkijos vyriausybė galvojo turinti gerą progą palaužti Lietuvos vyriausybės užsispyrimą neturėti santykių su Lenkija iki pastaroji pasitrauks iš Vilniaus. Ji tikėjosi, kad už Klaipėdai reikalingą žaliavą iš Nemuno aukštupio Lietuva sutiks užmegsti su ja susisieki-mo ir konsularinius santykius. Klaipėdos miško pramonė ir prekyba labai rūpėjo Lietuvos Ministeriui pirmininkui

Lietuvių moterų sąjūdis...

(Atkelta iš 3 psl.)

Lozoraitienės, Lietuvių Moterų Tarybos pirmininkės. Dalyvauti buvo kviečiamos visos lietuviškos moterys, kurioms rūpėjo lietuvių tautos ir šeimos reikalai.

Kaip pirmąjį, taip ir antrą 30 m. sukaktuvinį suvažiavimą nuoširdžiai bendradarbiaudamos rengė visos moterų organizacijos ir jame dalyvavo įvairių nusi-statymų, tačiau tai netruk-dė spręsti joms visoms vie-no ir bendrojo didžiojo tikslo.

ir Finansų ministeriui Vytautui Petruliui, kuris buvo baigęs Maskvos Komercijos Institutą ir buvo puikus ekonomistas.

Iniciatyva išėjo iš lenkų. Po slapto Petrulio ir aukšto lenkų pareigūno Holuwkos susitikimo Berlyne ir Stalupėnuose, 1925 m. rugpjūčio 14 d. Lenkijos vyriausybė pasiūlė Lietuvai betarpiškas derybas miško plukdymui Nemuno upe ir jo intakais sutvarkyti. Prezidento Aleksandro Stulginskio viloje Palangoje ir jam pirmininkaujant įvyko pasitarimas, kuriame dalyvavo ministeris pirmininkas Vytautas Petrulis, užsienių reikalų ministeris Valdemaras Čarneckis ir Lietuvos pasiuntiniai Berlyne, Londone, Paryžiuje ir Pra-goje, būtent Ernestas Galvanauskas, Petras Klimas, Dovas Zaunius ir aš.

Po ilgų diskusijų vienbalsiai nutarėm Lenkijos pasiūlymą priimti. Kai kilo klausimas ką paskirti vadovauti toms deryboms su Lenkija, iš eilės atsisakė Galvanauskas, Klimas, Zaunius ir aš. Stulginskio ir Petrulio primygtinai prašomas, pagaliau sutikau aš, nors atsižvelgiant į mano padėtį Berlyne man tas reikalas buvo ytin opus, turint galvoje tų laikų Vokietijos ir Lenkijos politinius santykius. Mums pasiūlius, Lenkija sutiko, kad derybos vyktų Kopenhagoje ir prasidėtų rugsėjo 1 d. Lenkijos delegacijai buvo paskirtas buvęs Lenkijos užsienių reikalų ministeris Leon Wasilewski. Be manęs Lietuvos delegacijos nariais buvo Yčas, Tamoševičius, Skardinskas, Norkaitis, Naftalis ir Petkevičius. Svečio teisėmis dalyvavo generalinis konsulas Gyls iš Karaliaučiaus. Tadas Petkevičius buvo delegacijos generalinis sekretorius. Pirmame posėdyje abu delegacijų pirmininkai pasakė kalbas ir buvo sudarytos trafiko, susisieki-mo ir konsularinės globos bei redakcinė komisijos. Derybos prasidėjo normalioje, sakyčiau net draugiškoje, atmosferoje. Pasikeitėme projektais. Mūsų projektas ribojosi vien miško transporto Nemuno upe ir jo intakais, sieliais ir baidokais. Lenkų projektas apėmė susisieki-mą paštu, telegrafu ir telefonu į Klaipėdą ir iš Klaipėdos, motyvuojant, kad tati būsią reikalinga sielių ir baidokų įguloms, kai jos atsidurs Kialpėdoje; susisieki-mą geležinkeliais, ydant įgulos galėtų sugrįžti, taip pat ir Lenkijos Konsulato įsteigimą Klaipėdoje jų piliečių globai laiduoti. Mes siū-

lėme lenkams konsularines funkcijas pavesti kurios nors valstybės konsului, reziduojančiam Klaipėdos mieste, o sielių ir baidokų įguloms grįžti per Rytprūsius ar Latviją. Tuos mūsų siūlymus lenkai atmetė. Po kelių dienų derybų man paaiškėjo, kad ešama kažkokio nemalonaus nesusipratimo ir, kad aš buvau pastatytas į labai nemalonią padėtį. Vėliau paaiškėjo, kad iš anksčiau suminėtų slapto susitikimų, lenkai buvo tikri, kad visais pagrindiniais klausimais jau kaip ir susitarta, ir kad Kopenhagoje jie būsią tik apiforminti. Mums rūpėjo miško žaliava Klaipėdos pramonei ir prekybai, o lenkams — santykiai. Nematydamas prasmės tęsti derybų, juoba, kad dėl tų derybų prasidėjo rimtas lietuvių visuomenės nerimastavimas krašte, būtent, kad Kopenhagoje delegacija pri-pažįsta Vilnių Lenkijai, aš pasiūliau derybas pertraukti, kad davus delegacijoms galimybę asmeniškai painformuoti savo vyriausybės ir eventualiai gauti naujas instrukcijas. Sutarėme, derybos bus tęsiamos Lugano, Šveicarijoje, po keturių savaičių. Aš buvau pasiūlęs derybas pertraukti dviem savaitėm, lenkai aiškinosi, kad mano pasiūlytas laikas per trumpas tam, kad sugrįžti į Varšuvą, pasitarti su įvairiomis ministerijomis, gauti vyriausybės instrukcijas ir atvykti į Lugano. Aš buvau linkęs priimti lenkų, t. y. 4 savaičių pertraukos, pasiūlymą laikydamas tą klausimą ne esminių, o antraeilį, bet atsargumo dėliai, ir žinodamas Kauno nuotaikas, atitinkamo protokolo pasirašymą atidėjau kitos dienos

popietei ir skubiai pasiun-čiau telegramą užs. reikalų ministerijai į Kauną, kurioje paaiškinau padėtį, abu pasiūlymus ir pridėjau: "jei iki 2 val. p. p. rytoj negausiu neigiamo atsakymo, laikysiu, kad vyriausybė 4 savaičių terminą priima." Negavęs jokio atsakymo protokolą pasirašiau. Anų laikų sąlygose tas, iš esmės nesvarbus klausimas, pertraukti derybas 2 ar 4 savaitėms dėl nelemtos užsienių reikalų ministerijos valdininkės klaidos sukėlė audrą su gana rimtomis pasėkomis. Mat opozicija, ypač prof. A. Voldemaras, puolė valdžią, kuri tuomet buvo krikščionių demokratų rankose, šaukė mitingus Rotušės aikštėje ir universitete, elektrizavo visuomenę, kad kol Vilnius nebus sugrąžintas Lietuvai, neturi būti jokių derybų su Lenkija. Pre-

zidentą, seimą ir vyriausybės narių daugumą apėmė panika, ir jie buvo linkę derybas ne atidėti, bet visai nutraukti, o jei jau atidėti, tai tik savaitei. Užsienių reikalų ministerija buvo su-redagavusi ta prasme telegramą atsakant į manąją, pavedė slaptos raštinės tarnautojai Žičkauskaitę ją užšifruoti ir man pasiųsti. Ar tai dėl tuomet Kaune įkaitusios nuotaikos, ar susinervinusi Žičkauskaitė išsiuntė telegramą jos kaip reikiant neuž adresavusi. Normaliai užsienių reikalų ministerijos telegramos pasiuntinybėms užsienyje būdavo adresuojamos pav. "Lietuva, Berlin," Lietuva, London" ir pan. Su Danija tokio sutarto adreso mes neturėjome, nes Kopenhagoje neturėjome savo pasiuntinybės, tad minėtoji telegrama manęs nepasiekė ir sugrįžo į Kauną. Ministerija ją pakartojė jau tikru adresu, bet ji mane pasiekė jau per vėlai, kai sėdau į traukinį grįžti į Berlyną.

Sugrįžęs iš Kopenhagos aš tuoj išskubėjau į Ženevą, kur tuomet vyko Tautų Sąjungos pilnatis sesija. Kaune tuo laiku padėtis smarkiai paaštrėjo. Buvo įtarta užsienių reikalų ministerijos valdininkė padariusi klaidą sąmoningai lenkų papirkta. Petrulio vyriausybė atsistatydino. Skubiai atvažiavau į Kauną. Žičkauskaitę radaus su-spenduotą iš tarnybos, policijos kratomą ir tardomą, o Politikos Departamento direktorių Bronių Balutį nepaprastai susijaudinusį ir didelį panikoj. Krikščionių demokratų oficiozas Rytas rašė, kad Sidzikauskas, greičiausia, į savo postą nebegrįšias.

Dar tą patį vakarą, kai atvykau į Kauną, buvo šauktas, jau atsistatydinusi, bet dar pareigas tebėjęs, ministerių kabineto posėdis. Į posėdį buvo pakvies-

tas ir B. K. Balutis; posėdžio dienotvarkėje buvo vienintelis klausimas — Kopenhagos derybos. Mat užsienių reikalų ministerijos valdininkė jau buvo reabilituota, paaiškėjus, kad tikrai būta klaidos, o ne piktos valios, sugrąžinta į savo vietą. Posėdyje referavau derybų eigą, mūsų ir lenkų pasiūlymus. Mūsų delegacijos darytieji pasiūlymai ir projektai buvo sutikrinti su man duotomis instrukcijomis, kurias, nota bene, aš pats buvau surašęs. Posėdyje nebuvo rasta prie ko prikibti, tik kai kas iš kabineto narių reikė abejonų dėl mano pavartotos formulės "jei iki 2 val. p. p. rytoj negausiu neigiamo atsakymo, laikysiu, kad vyriausybė 4 savaičių terminą priima"; tikslingumo, ypač jei reikalas eitų ne apie procedūras, o apie esmės klausimą.

Ta, vandens stikle, kilusi audra po ministerių kabineto posėdžio, nurimo. Naują ministerių kabinetą prezidentas pavedė sudaryti Leonui Bistrui. Čarneckį užs. reikalų ministerio poste pakeitė praletas Mečislovas Reins, kuris tose pareigose išbuvo iki jo paskyrimo Vil-kaviškio vyskupo pavaduotoju. Aš palikau savo Berlyno poste, bet derėtis su lenkais į Lugano nevažiavau. Mane pakeitė dr. Jurgis Šaulys. Lugano derybos vyko nuo 1925 m. spalio 13 d. iki 24 d., baigėsi be rezultatų.

Kopenhagos ir Lugano tiesioginės derybos su Lenkija įrodė nepaprastą lietuvių tautos jautrumą Vilniaus klausimu, drauge ir Lenkijos vyriausybės norą ir pastangas bet kuriais būdais ir priemonėmis užmegsti santykius su Lietuva, kas palaipsniui turėtų lietuvių vesti į apsipratimą su Vilniaus pagrobimu.

(Bus daugiau)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metu su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton idėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

KŪRYBA IR MOKSLAS

KALBININKAS DR. PETRAS JONIKAS

Sukaktuvininkas prof. Petras Jonikas yra išvaręs plačią vagą lietuvių kalbotyros srityje. Dr. P. Jonikas yra įvairių lietuvių, latvių, anglų, vokiečių mokslo žurnalų bei enciklopedijų bendradarbis ir mokslo institucijų aktyvus narys, kūrybingas lituanistas. Nepriklausomojoje Lietuvoje jis Vytauto Didžiojo Universitete, o taip pat Vilniaus Universitete skaitė bendrąjį lietuvių kalbos kursą, bendrąją fonetiką, lietuvių dialektologiją ir kai kuriuos kitus specialinius kursus, o vėliau, už Lietuvos ribų atsідūręs — įvairius pagrindinius baltų kalbotyros dalykus.

Mokslas ir specializacija

Petras Jonikas gimė 1906 m. kovo 25 d. Antringių k.,

KALBOS VARGAI T. KLYGA

Prieš 70 metų, dar caro laikais, įvyko pirmas lietuvių moterų suvažiavimas, kai apie tautinę laisvę beveik nė nesvajota. Bet lig šiol mūsų moterys kažkodėl tebėra nejautrios savai kultūrai: daugiausia svetimžodžių klesti kaip tik namų ruošoj, virtuvėj, valgių ir drabužių apyvokoj. Viešai tebeina koldūnai, pončkos ir pampuskos, barankos ir kt., ir niekas tos gėdos nesiryzta pašluoti šalin. Atrodo, lyg nė negalime namų ruošoj švariau kalbėtis.

Šiuo kartu iškeliamas vieno virtuvės padargo vardo netikslumas. Mūsų enciklopedija ir ok. Lietuvos žodynai vis sutapdina du skirtingus dalykus: tarka ir trintuvė, tarkuoti ir trinti. Sujaukiant dvi sąvokas į vieną, kalba tampa skurdesnė, neaiškesnė, netobulesnė. Pvz. jei eiti ir važiuoti veiksmam vartotume tik vieną ir tą patį žodį, ar būtų kalba tiksli, ar būtų patogu? O trinti reiškia — lygiu, glotniu daiktu, arba plokštuma ką nors liesti, braukti, glostyti. Tarkuoti — kaip tik priešingai: labai aštriu daiktu draskyti, kandžiai plėšyti, ardyti, tartum kabliais akėti ką nors. Pvz. batą nutrynė pirštą; skalbinius trynė muilu — argi čia tiktų tarti: tarkavo pirštą arba marškinius? Dar aiškiau: vaikas pasitrynė akis, argi kas sakytų, kad tarkavo akis? Taip tad reikia ugdytis kultūringą jautrumą savai kalbai ir priešintis jos skurdinimui.

KAZYS VĖLYVIS

Tauragės vls., smulkių ūkininkų šeimoje. Mokėsi Pagramančio, šilalės pradinės mokyklose. 1923 m. baigė Tauragės Vidurinę Mokyklą, o 1927 m. Tauragės Mokytojų Seminariją. Tais pačiais metais P. Jonikas stojos į Lietuvos Universitetą, Humanitarinių Mokslų Fakultetą, pasirinkdamas pagrindinę šaką lietuvių kalbą, o šalutinėmis — lietuvių literatūrą ir pedagogiką. Bet tuo metu lietuvių kalbos katedra gyveno krizę: trūko paruoštų mokslininkų lituanistų, kurie būtų galėję vadovauti katedrai. K. Būga buvo miręs, o J. Jablonskis, būdamas prie vežiojamos kėdės priakintas, paskaitų universitete nebeskaitė. J. Balčikonis bendrinį lietuvių kalbos kursą teskaitė Teologijos - Filosofijos Fakultete. Tokiai būklei esant, studentai lituanistai, jų tarpe ir P. Jonikas, pradėjo studijuoti šalutinius savo pasirinktus dalykus, laukdami, kol grįš lituanistai A. Salys ir Pr. Skardžius, besiruošiantieji akademiniams darbams Vokietijoje (Leipzige). 1929-1930 m. juodviem grįžus ir pradėjus dėstyti universitete, lituanistikos mokslo reikalai sunormalėjo, ir studentai pradėjo studijuoti lietuvių kalbą pas jaunuosius specialistus lituanistus.

Šalia kitų lietuvių kalbos mokslo darbų, tada buvo ryžtamasi aprašyti lietuvių kalbos tarmes. 1931 m. įsteigiami Kaune lietuvių dialektografijos kursai, kuriems vadovauti buvo pakviestas prof. J. Gerulis. Kursus lankė keliolika studentų (Ašmantas, Bagdonas, Grigas, Jonikas, Kruopas, Labokas, I. Matusevičiūtė, E. Mikalauskaitė, Senkus, Vėlyvis ir kt.). Vėliau kai kurie studentai savo gimtųjų tarmių aprašus panaudojo savo diplominiams darbams, bet išspausdinti tebuvo du tokie darbai: P. Būtėno "Aukštaičių okujančioji pašnektė" (Archivum Philologicum, 1932) ir P. Joniko "Pagramančio tarmė" (atskiru leidiniu 1939 m.).

Universitetą P. Jonikas baigė 1934 m., o jau 1935 m., paties universiteto pasiūlytas ruoštis profesūrai, gavęs švietimo Ministerijos stipendiją, išvyko į užsienį specializuotis lietuvių bei baltų kalbotyroje. Rygos universitete studijavo pas prof. J. Endzelyną, Vienos universitete pas prof. N. Trubetzkoy ir Karaliau-

čiaus universitete pas prof. J. Gerulį. 1937 m., grįžęs iš užsienio, P. Jonikas buvo pakviestas Vytauto Didžiojo Universiteto lietuvių kalbos katedros vyresniojo asistentu. 1942 m. sausio 31 d. jau Vilniaus Universitete P. Jonikas, apgynęs savo disertaciją (Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrimasis "Aušros" ir priaušrio metu), įgijo filologijos daktaro laipsnį. Vėliau, tą patį metų lapkričio mėn., buvo pakeltas docentu ir dėstė Vilniaus ir Kauno universitetuose.

Iš universiteto į tremtį ir atgal į universitetą

Karas ir jo padariniai nutraukė mokslo darbus, ir P. Joniko, kaip ir kitų kalbininkų, gyvenimas pakrypo kita vaga. 1944 m., atsідūręs Vokietijoje, P. Jonikas pradeda tremtinio gyvenimą. 1946 m. dėsto lietuvių kalbą Hanau lietuvių gimnazijoje. Tų patį metų rudeni naujai įsisteigęs Ham-burge Pabaltijo Universitetas pakviečia P. Joniką ekstraordinariu profesorium lietuvių bei baltų kalbotyrai. Skaito lietuvių kalbos istoriją ir kitus dalykus. Ir ten jis dirba iki 1949 m., kol išvyksta į Jungtines Amerikos Valstybes. Čia P. Jonikas įsikuria Chicagoje ir pradeda dirbti "Naujie-nų" dienraščio redakcijoje, įsivedęs "Kalbos dalykų" skyrių. Bet, žinoma, nei toks darbas, nei jo uždarbis negalėjo būti jam gyvenimo pagrindas ar tikslas. Tad nusprendė įsigyti dar akademinį mokslo laipsnį ir Amerikoje. 1955 m., metęs laikraštinių darbų, stojo į Chicago Universitetą, ir, žmonos padedamas, pradėjo studijuoti bibliotekininkystę. (Panašiai pasiėlgė ir prof. Pr. Skardžius, kuris, berods, 1953 m., palikęs fabriko darbą, stojo į universitetą ir baigė bibliotekininkystę). 1957 m. P. Jonikas baigė bibliotekininko specializaciją ir pradėjo dirbti iš pradžių Amerikos Bibliotekininkų Sąjungos centre Chicagoje, netrukus ir Chicago Universiteto bibliotekoje. 1958 m. už tezę "Classification of Linguistics in the LC and DC Schemes" Chicago Universitetas P. Jonikui įteikė magistro (MA) diplomą. 1970 m. Chicago Universitetas, įsivedęs baltistikos skyrių, pakvietė dr. P. Joniką ekstraordinario profesoriaus titulu skaityti baltų kalbotyros dalykus. Čia P. Jonikas 1970-1972 m. skaitė lietuvių kalbos struktūros ir baltų-slavų kalbo-

Kalbininkas dr. Petras Jonikas

tyros įvado kursas.

Užuniversitetinės pareigybės ir bendradarbiavimas spaudoje

Pačioje savo akademinio darbo pradžioje P. Jonikas pasirodė daug žadas lituanistas. 1938 m. jis išrenkamas "Gimtosios Kalbos" atsakomuoju redaktorium. Ši žurnalą jis redagavo iki 1940 m., o taip pat 1958 — 1960 m. ir Amerikoje. 1940 — 1944 m. jis buvo Lietuvos Mokslų Akademijos Lietuvių Kalbos Instituto Bendrinės Kalbos ir Terminologijos sekcijos vedėjas; 1940-1944 m. Lietuvos Mokslų Akademijos Lietuvių Kalbos žodyno ir Rašybos Komisijos sekretorius (abiems atvejais iki vidurvasario). Pradėjęs studentavimo laikais, P. Jonikas buvo nevieno mokslinio bei specialinio žurnalo bendradarbis, pvz. Archivum Philologicum (Kaunas), Cel'i (Ryga), Gimtoji Kalba, Kalba, Latviešu Konverzācijas Vardnīca, Lietuviškoji Enciklopedija, Mūsų Senovė, švietimo Darbas. Kiti žurnalai: Kultūra, Vairas, Židinys. Vėliau, jau Amerikoje (iš dalies ir tremtyje Vokietijoje) gyvendamas, bendradarbiavo šiuose žurnaluose ar vienkartinuose leidiniuose: Donum Balticum (Stockholm), Encyclopedia Lituanica, Journal of Baltic Studies, Lituanistikos Darbuose, Lietuvių Enciklopedijoje, Pėdsakuose (Vokietija), Sėjoje, Varpe, Beltraege zur Namenforschung ir kt. Be to, visą savo gyvenimą P. Jonikas dalyvauja orga-

nizaciniuose mokslo, pirmiausia lituanistikos darbuose. Draugijos bei organizacijos, kurioms priklauso ar priklausė: American Name Society, Baltisches Forschungsinstitut (Bonn), Latviešu Filologu Biedriba, Lietuvių Kalbos Draugija, Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje, Linguistic Society of America, Lituanistikos Institutas. Neretai buvo ir tokių institucijų vadovas, pvz. 1950-1952 m. Lietuvių Kalbos Draugijos (Chicago skyriaus) pirminkas, 1952-1964 m. Lituanistikos Instituto (JAV) prezidentas, 1970-1976 m. Pedagoginio Lituanistikos Instituto (Chicagoje) rektorius.

Šalia visų savo darbų ir pareigų, daug laiko Jonikas skyrė ir kai kurių leidinių kalbos taisymo darbams. Būtent: E. Ožėskienė, Mejeris Ezofavičius (1930); K. Grinius, Atsiminimai ir mintys, I ir II tt. (1947 — 1962); Kovos metai dėl savosios spaudos (1957); Vc. Biržiška, Aleksandrynas, I — III t.t. (1960-1965); Lietuvos Universitetas 1579 — 1803 — 1922 (1972, red. Pr. Čepėnas); Palikę tėviškės namus (1976).

Mokslo ir jo populiarizacijos darbai

Kai A. Salys tyrė lietuvių kalbos tarmes ir vietovardžius bei asmenvardžius, o Pr. Skardžius nagrinėjo lietuvių kalbos žodžių darybą, tyrinėjo kirčiavimą ir skolinius lietuvių kalboje, tai P. Jonikas pasirinko pirmiausia lietuvių kalbos is-

(Nukelta į 6 psl.)

KALBININKAS DR. PETRAS JONIKAS...

(Atkelta iš 5 psl.)

torijos sritį. Lietuvių kalbos raidos klausimais jis paskelbė nemaža studijinių ir šiaip mokslinių straipsnių. Aš čia paminėsiu pluoštą svarbesniųjų. Anuo metu Lietuvoje paskelbti: Apie "Aušros" rašomąją kalbą (Vairas, 1933), Fridrikas Kuršaitis (Vairas, 1935), Par Andreja Dirik'a leišu-latviešu -valodas vardnicas rokrakstu (Cel'i, 1935), Mažosios Lietuvos rašto kalba (Židinyš, 1935), Jonas Spudulis aušrininkas kalbininkas (Vairas, 1936), Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos idėja priešaušrio metu (Archivum Philologicum, 1937), Mažosios Lietuvos bažnytinės kalbos reformos projektas XVIII a. pradžioje (Mūsų Senovė, 1937), Mūsų bendrinės rašomosios kalbos kultūros problema (Židinyš, 1937), Kleino gramatikų bendrinė kalba (Archivum Philologicum, 1938), Iš lietuvių kalbos rašybos istorijos (ten pat, 1939), Lietuvių kalba ir jos gaivinimas prieš "Aušrą" (Mūsų Senovė, 1940), Jablonskinės rašybos pagrindai (Židinyš, 1940), Apie lietuviškojo raidyno pagrindus (Gimtoji Kalba, 1941). Vėliau, jau Amerikoje pasirodė: Kodėl rašome aukštaitiškai? (Aidai, 1949), Nuo Mažvydo iki Jablonskio (Literatūra, 1950), Zu den litauischen Ortsnamen (Beitraege zur Namenforschung, 1950/51), Mūsų pavardės ir jų atradimas (Literatūra, 1954), Lietuvių kalbos istorija (Liet. Enc. XV, 1968), Lietuvių kalbos tyrinėjimai (ten pat), Asmenvardžiai ir vietovardžiai (ten pat), Ties plačiu lituanistikos baru (Aidai, 1969), Tarmės ir bendrinė rašyba (Donum Balticum, 1970), Antano Salio mokslinė veikla (Aidai, 1972), Lietuvių studentų pavardės XV-XVIII a. Europos universitetuose (Lituanistikos Darbai, III, 1973), Žemaitė ir bendrinė kalba (ten pat, 1973), [Lithuanian] Language (Encyclopedia Lituanica, III, 1973).

Be aukščiau minėtų straipsnių, P. Jonikas parašė keturias knygas: 1. Pagramančio tarmė (1939), 2. Lietuvių kalbos istorija (1952), 3. Gimtojo žodžio baruose (1952), 4. Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrimasis (1972). "Lietuvių kalbos istorija", parašyta dar Vokietijoje tremtinių stovyklose, yra populiariausioji knyga, skirta pirmiausia plačiajai visuomenei ir mokyklai. "Gimtojo žodžio baruose" yra įvairių straipsnių rinkinys bendrinės kalbos vartosenos klausimais, kaip jos panašumai ir mokyklai. "Lietuvių kalbos istorija", parašyta dar Vokietijoje tremtinių stovyklose, yra populiariausioji knyga, skirta pirmiausia plačiajai visuomenei ir mokyklai. "Gimtojo žodžio baruose" yra įvairių straipsnių rinkinys bendrinės kalbos vartosenos klausimais, kaip jos panašumai ir mokyklai.

aiškinimai". Bet "Lietuvių bendrinės rašomosios kalbos kūrimasis" yra jau kapitalinis mokslo veikalas, skirtas prie pagrindinių lietuvių kalbotyros darbų. Šioje knygoje autorius aprašo laikotarpį, kai kūrėsi mūsų rašomoji kalba, ir plačiai analizuoja veiksnius ir aplinkybes, kuriomis ta kalba susidarė.

Specialistų atsidliepimai

Prof. Pr. Skardžius apie pastarąją P. Joniko knygą taip atsiliepia: "Tai yra pirmas kartas, kada lietuvių bendrinė kalba plačiau pagrindžiama moksliskai... Taigi P. Jonikas tuo savo darbu yra didelę naudą padaręs tiek pačiam lietuvių kalbos mokslui, tiek bendrajai kalbotyrai. Dabar nė vienas XIX-XX a. lietuvių kalbos tyrinėtojas negalės apsieiti be šio didžiai vertingo, nepakeičiamo veikalo" (Lituanistikos Darbai, III, 1973, psl. 268-269). Vilniaus Universiteto prof. J. Palionis, recenzuodamas šią P. Joniko knygą, išveda: "Rimtesnių priekaištų nei raidyno, nei rašybos dėsnių (tiksliau, principų) analizei negalima padaryti: ji atlikta labai kruoščiai, su lingvistine erudicija ir moksliniu išvalgumu" (Baltistica, IX, 1973, psl. 101 tt.). O įžymus amerikiečių kalbininkas, tyrinėjęs ir lietuvių kalbą, prof. W. R. Schmaltiegas sako: "Darydamas išvadą, aš sakyčiau, kad tai yra autoritetingiausias bet kada parašytas darbas šia

tema ir būtinas bibliotekai kiekvieno, kuris yra įsipažinęs lietuvių istorinės lingvistikos srityje" (Journal of Baltic Studies, V, 1974, psl. 64).

Rūpinasi ir kalbininkų palikimu

Tais pačiais metais (1972), kada išėjo iš spaudos kė tik trumpai aptarta knyga, P. Jonikui teko imtis pasirūpinti A. Salio (1902-1972) kalbinio palikimo — jo raštų leidinio — redagavimu. Tai didelis darbas. A. Salio raštai, rašyti lietuvių, vokiečių ir anglų kalbomis, pasklidę įvairiuose leidiniuose arba ir dar nepaskelbti spaudoje, reikalauja iš redaguojančiojo daug laiko ir pastangų. Tuos A. Salio raštus P. Jonikas susiskirstė į 4 tomus maždaug po 600 puslapių kiekvieną. I t. apima bendrinę kalbą, II t. tikrinius vardus, III t. įvairius kalbinius straipsnius, o IV t. lietuvių kalbos tarmes. Du pirmieji jau atiduoti leidėjui. Užpernai mirus Pr. Skardžiui (1899-1975), P. Jonikui teko jo mokslinius darbus apžvelgti bei nušviesti plačiu straipsniu, kuris bus išspausdintas ši rudenį numatytuose išleisti Lituanistikos Instituto "Lituanistikos Darbuose" (IV knygoje). Beveik dar svarbesnį, bent daugiau laiko ir energijos reikalavusį darbą P. Jonikas atliko, paruošdamas Pr. Skardžiaus bibliografiją, kuri taip pat numatyta išspausdinti "Lituanistikos Darbuose".

Šitie ir kitoki darbai ne-

leidžia P. Jonikui atsidėti vien savo pagrindiniam darbui — lietuvių kalbos istorijos rašymui, kuris turės apžvelgti lietuvių raidą ryšium su pačios lietuvių tautos raida. Nereikia nei sakyti, kad tai didelis darbas. Patys palyginti šykštūs senoviniai lietuvių kalbos paminklai reti, o paruošiamųjų darbų šiočiai temai labai maža. Be to, daugumas senovinių lietuvių kalbos tekstų ir šiaip lituanistinių dokumentų juk yra sukaupiti Vilniaus ir Kauno mokslo įstaigose bei bibliotekose... Nežiūrint įvairių sunkumų, kiek girdėti, šio darbo rašymas jau toli per pusę persirites. Kai šis darbas išvys dienos šviesą, P. Jonikas bus mums pateikęs dar vieną didžiai reikalingą veikalą.

Minint prof. P. Joniko veiklą ir atliktus darbus, nederu nepaminėti ir jo žmonos Onos, kuri savo vyriui visą laiką lengvino darbo sąlygas. Tremtyje ji pasiėmė visus ūkinius ir šiaip buitinius rūpesčius, kad jis galėtų atsidėti straipsnių

bei veikalų rašymui, akademiniam darbui, o vėliau ir dėstyti Pabaltijo Universitete, iš Hanau stovyklos važinėjant į Hamburgą, paskui į Pinnebergą. JAV ji sudarė sąlygas jam išeiti bibliotekininko specialybės mokslą, kad tuo būdu vyras galėtų pereiti į universitetinį darbą — iš pradžių bibliotekos, o pagaliau ir lietuvių kalbotyros srityje.

Baigdamas noriu palinkėti abiem Jonikams geros sveikatos, o profesoriui dar daug metų plušėti lituanistikos baruose.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
Small modern hospital in Southern Illinois has immediate openings for
NURSE ANESTHETIST
HEMO DIALYSIS SUPERVISOR
REGISTERED NURSES
for 3-11 & 11-7
in O.B. & I.C.U.
Good starting salary differential for evening & night shift. Liberal personnel policies & fringe benefits.
Apply call or write to:
VIRGINIA McALEXANDER
JEFFERSON MEMORIAL HOSPITAL
909 SHAWNEE
MT. VERNON, ILL. 62864
618-242-3400 (35-41)

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvi kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Gilwellio — Miško Ženklo kursai

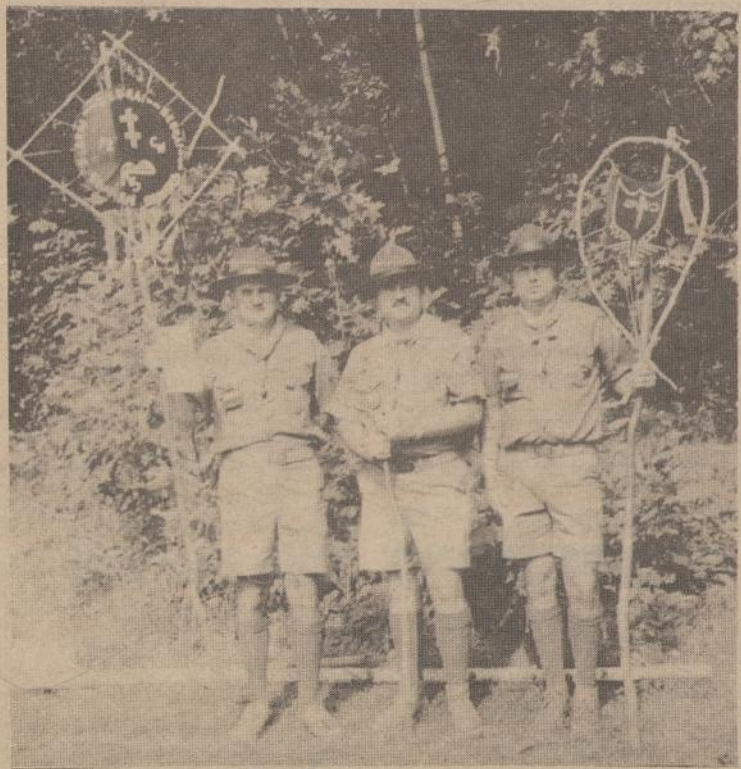
Čia BŪTI LIETUVIŲ yra didelė privilegija - būkime jos verti!

Visos nuotraukos G. Matonienės

Amerikiečių skautų stovykloje Camp Wanocksett, Jeffrey, N.H., rugpiūčio 20-27 d.d. įvykusiuose Gilwellio kursuose pirmą kartą su vy-

tinius Gilwellio kursus iki šiol yra baigę 66 lietuviai skautininkai: Australijoje 1, Amerikoje 26, Anglijoje 9, Italijoje 1, Kanadoje 3, Lat-

Mūsų skautininkai Gilwellio kursų vadovybėje: R. Zinas su "Bebrų" gaire, kursų vedėjo padėjėjas Č. Kiliulis ir R. Jakubauskas su "Lapinių" gaire.

rai dalyvavo ir lietuvių moterys - 5 skautininkės, sudarant 2 miršrias lietuvių skautų skiltis.

Trys lietuviai skautininkai buvo stovyklos vadovybėje: Česlovas Kiliulis - kursų ve-

vijoje 18, Prancūzijoje 1, Šveicarijoje 1 ir Vokietijoje 6. Algirdas Jaksevičius ir Mykolas Pečeliūnas buvo pirmieji lietuviai baigę Gilwellio kursus - Latvijoje, 1927 metais.

G. Matonienė, kuri visus fotografavo, čia buvo pagauta mėginant Gilwellio ragą...

dėjo pavaduotojo pareigose ir skilčių patarėjai - Romas Jakubauskas ir Rimas Zinas.

Gilwellio (centras yra Londone, Anglijoje, įkurtas paties lordo R. Baden-Powellio) kursai yra laikomi aukščiausiu vyresniųjų vadovų pasiruošimu, Miško Ženklo igijimui. Stovyklą seka gautų žinių praktiškas pritaikymas 2-jų metų laikotarpyje, sekmingam kursų užbaigimui. Turimomis žiniomis, tarptau-

1970 m. gavęs Miško Ženklo insignijas v.s. Česlovas Kiliulis, talkinamas kitų gilwellistų, buvo vyriausias organizatorius lietuvių dalyvavimui kursuose. Pastoviai intensyvios pastangos išugdė gražius ryšius su amerikiečių skautų vadovybe vietojė ir, dėka to, jau antru kartu kursuose dalyvavo dvi lietuvių skiltys - Bebrai ir Lapiniai.

Ilgų metų darbo ir pridera-

"Lapinių" skiltis pakeliui į naktinę iškylą: G. Matonienė, J. Asminas, A. Saulaitis, SJ, S. Gedgaudienė, I. Kerelienė, J. Raškys, J. Lileikis ir (priklaupęs) S. Ilgūnas.

mos reprezentacijos išdavogė, buvo gautas pripažinimas kursų atlikimui lietuvių kalba - savo tarpe; savo užsiėmimuose, užrašų vedime ir raštiškų uždavinių atlikime. Įsipareigos užduotys taip pat bus atliekamos lietuvių vienetuose ir tikrinamos kursų vadovybės patvirtintų lietuvių skautų vadovų. Ir jau pirmuose kursų aplinkraščiuose v.s. Č. Kiliulis pabrėžė: 'Čia BŪTI LIETUVIŲ yra didelė privilegija; būkime jos verti'.

A. Saulaitis, 1934 m. gilwellistas, aplankęs stovyklą, sveikino kursantus.

"Bebrų" skiltis prieš vėliavų pakėlimą: J. Paronis, M. Banevičius, L. Milukienė, V. Rapšys, L. Ruginienė, A. Gudaitis ir K. Nenortas.

Prie oficialios stovyklos įteiktas paruoštas tekstas - uniformos turėjome teisę nešioti savo trispalvę juostelę ir L.S.S. skydelį. Rytmetinėse apeigose, skiltims einant budinčiųjų pareigas, po vieną kartą, šalia JAV ir Gilwellio vėliavų, buvo iškelta Lietuvos tautinė ir valstybinė vėliava, sugiedota Lietuvos Himnas ir 'Lietuva brangi'.

Kartu buvo duota apžvalginis paaiškinimas ir visiems dalyviams buvo

Labai gerai paruošta ir stipri kursų programa pabrėžė vadovo iniciatyvą, tą praktiškai vietoje pritaikant. Pradedant praktiško skautavimo (Nukelta į 8 psl.)

Lietuviai skautininkai ir skautininkės Gilwellio-Miško Ženklo NE 1-45 kursuose.

Vadovybė tariasi... (Č. Kiliulis viduryje).

Čia BŪTI LIETUVIU...

(Atkelta iš 7 psl.)

mo pagrindais, lyg 'nejučiomis' buvo pakartotos pirminės skautamokslio žinios, prieinant prie modernių ir skautiškų vadovavimo metodų. Tradicijos, pareiga ir siekis pynėsi tikrai skautiškoje nuotaikoje, paversdami turėjusią būti ilgą savaitę neperilga diena... Ir neatrodė keista, matant profesorių kursanto suole, o studentą skautininką - instruktoriaus pareigose!...

Ir kai, nelyg staiga, baigėsi stovykla, nejučiomis kristalizavosi išvada: kiek daug gauta žinių, patirties ir supratimo per palyginti trumpą savaitės laikotarpį. Ir kaip nesunku, iš tikro, dirbti

sutartinai, dalintis darbu ir vadovavimu, kada prieš akis yra bendras tikslas pagrindas!

Nepaisant amžiaus, patirties ir laipsnių, buvo mokomasi, dirbama ir dalinamasi kartu. Iš vadovaujančiojo pareigų atsidadus vadovaujamojo pozicijoje (turbūt po ilgos metų eilės neretam!) gal ne vienas dalyvis pamatė savo pareigas ir darbo galimybes kitoje šviesoje. O žinių atnaujinimas, pagilinimas ir perspektyva - atidaro duris ieškojimui tobulesnio, sėkmingesnio skautavimo.

Nuo ryto iki vakaro skambančios dainos fone, abi skiltys pavyzdinčiai reprezentavo Lietuvių Skautų Sąjungą

pilnutinėje stovyklos programoje ir tarpusavio sugyvenimu. Stovyklos uždaryme, vadovybės atsisveikinime maloniai nustebino - 'Tiki pasimatymo mieli sesės ir broliai!'... lietuviškai. Tebūnie tai linkėjimas, kad augančios gilwellistų gretos atidarytų duris pastoviam vyresniųjų vadovų lavinimui - lietuvių Gilwellio kursui!

Šiuose kursuose dalyvavo skautininkės - S. Gedgaudienė iš Clevelando, I. Kerelienė iš Chicagos, G. Matonienė iš New Jersey, L. Milukienė iš New Yorko ir L. Rugienienė iš Detroito; Skautininkai - J. Asminas iš Detroito, M. Banevičius iš Hartfordo, A. Gudaitis iš New Yorko, J. Liuleikis iš Omahos, S. Ilgūnas iš Rochesterio, K. Nenortas iš Dorchesterio, J. Paronis ir V. Rapšys iš Chicagos, J. Raškys iš Hartfordo ir A. Saulaitis, S.J. iš Chicagos. Tikime, kad sėkmingai užbaigus stovyklą, lygiai taip pat bus baigta ir likusi kursų dalis.

Organizatoriams ir talkininkams priklauso gili ir širdinga padėka už nepaprastai vertingą, ir reikalingą, progą vyresniajam vadovui praktiškai pažvelgti į save. (fa)

WANTED JOURNEYMEN DIE MAKERS
Experienced in Metal Stamping Dies. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Overtime, benefits and long program. DAY SHIFT ONLY.
D. M. P. MFG. CORP.
2873 HAGGERTY RD.
WALLED LAKE, MICH. 48088
313-624-0090 (33-37)

NEW BRITAIN

PARAPIJOS VAKARAS

Šv. Andriejaus parapijos lietuviai spalio 29 d. parapijos salėje 396 Church St., New Britain, Conn. rengia lietuvių vakarą. Tai jau trečias toks metinis parengimas.

Parengimų pelnas skiriamas parapijos naudai. 1975 metų pelnu atremontuota mažoji parapijos salė. Praeitų metų pelnas paskirtas pirkti kaimynystėje žemės sklypui, kur būtų galima, atvažiavus į bažnyčią sau-

giai pastatyti automobilius. Šiuo metu pelnas numatomas skirti baigti mokėjimui už perkamą sklypą ir jei dar liktų, didžiosios salės remontui.

Vakaro programa atliekama vietos lietuvių pajėgomis. Po programos šokiai, loterija ir bufetas su lietuviškais užkandžiais ir gėrimais. Pradžią 6:30 val. vakare.

J. Balčiūnas

PIPING DRAFTSMAN
with 5 or more years experience.
Reference furnished.
(404) 485-8526 (37-39)

WORK OPPORTUNITIES FOR THE RIGHT INDIVIDUALS
NOW HIRING:
Journeymen
or 1st Class Skilled
TOOL & DIE ALL AROUND MACHINISTS
MACHINE REPAIRMEN
Must have job shop experience. APPLY CALL OR WRITE
PLASTIC PRODUCTS
U.S. 6 W. WALKERTON, IND. 46574 (37-46)

PHYSICIAN WANTED — FULL-TIME PHYSICIAN for modern 350 bed Infirmary and Extended Care Facility in growing Orange County, in Goshen, New York. Attractive salary with excellent County employee benefits (retirement plan and hospitalization provided) New York State License necessary.

Write to:
MICHAEL TEMCHIN, M.D.
Medical Director
Orange County Home and Infirmary
Box 59
Goshen, New York 10924 (37-14)

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrenginiai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo & Styleset \$3.45
not \$7.50

HAIRCUTTING \$3.45
from only not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$7.95

Marie Ames
SOFT VELVET Perm
\$12.50
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup or cap

Sale of Beauty \$7.95
Special — the famous Vita Perm. complete with cut.

Uniperm \$14.95
Incl. cut
The great new wave that's pre-programed for beautiful results every time \$30.00 at most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
The marvelous No Set Perms, from only \$10 by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pincuris, ever again!
Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Pentadienį ir šeštadienį 50 c. daugiau.
Severance ir Sheffield kainos 50 c. daugiau.

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• Parmatown, 884-6300
• Sheffield Center Lorain 233-7211 233-8020
Elyria 324-5742

Sudėjus visas sąskaitas yra kuklus 50 c. mokėstis.

**MOKAME AUKŠČIAUSIA
NUOŠIMTĮ**

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%).

**PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS
REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ**

Už įnašus mokame

5 1/4%

Idedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

**MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.**

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

32800 Center Ridge Road
779-5915

14406 Cedar Ave.
381-4280

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

F. Jonynas, Toronto	 2.00
M. Jasėnas,	
Binghamton, N. Y.	 7.00
K. Giedraitis,	
Ypsilanti, Mich.	 7.00
Tėvai Jėzuitai Clevelande	7.00
M. R. Kuhlmann,	
Japonija	 2.00
Balfo Chicagos apskr.	
valdyba	 10.00
M. Gureckas, Waterbury	10.00
J. Smailys, Omaha	 3.00
K. Mykolaitis, Detroit	.. 10.00
B. Nekrašas, Miami, Fla.	7.00
S. Ankudas, Baltimore	.. 7.00
X. Y., Westlake	 2.00
M. Knystautas, Danbury	2.00
V. Bakūnas, Los Angeles	2.00
LKVS Ramovė	
Clevelando sk.	 20.00
M. Eymontt,	
Cherry Hill, N. J.	 12.00
J. Saikus, Cleveland	 7.00
D. Degėsys, Cleveland	.. 12.00
V. Dzigas, Omaha, Nebr.	8.00
ALT Lake apskr.	
valdyba, Indiana	 10.00
V. Augulis, Dayton	 2.00
Z. J. Gliaudelis, Chicago	7.00
J. Naujokaitis, Cleveland	3.00
L. Juodytė-Mathews,	
Brooklyn, N. Y.	 2.00
Amerikos Lietuvių Klubas	
Santa Monikoje	 10.00
P. Račiukaitis, Baltimore	7.00
Š. Lazdinis,	
Kettering, Ohio	 12.00
B. Bernotas, Cleveland	.. 2.00
W. Bergen, Columbus	.. 10.00
V. Žilinskas,	
Treasur Island	 50.00
V. Bačas, Baltimore	7.00
A. Simontis, Lakewood	.. 2.00
A. Ūselis, Chicago	 2.00
V. Žygas, Cicero, Ill.	 2.00
F. Modestavičienė,	
Chicago	 5.00
E. Stanat, Chicago	 7.00
V. Kazemekaitis, Racine	1.00
V. Čyvas, Cleveland	 2.00
L. Kapeckas, Hartford	.. 2.00
A. Benas, Cleveland	 10.00
S. Vaičius, Chicago	 2.00
J. Jakštas, Lakewood	 10.00
J. Račkauskas, Baltimore	7.00
A. Andriušis, Dorchester	7.00
A. Ruigys, Los Angeles	.. 2.00
R. Isdunis,	
Cape Coral, Fla.	 7.00
R. Vodopalas,	
Highland Hts., Ohio	.. 2.00
O. Rinkevičienė, Toronto	7.00
J. Beniūnas, Hartford	 2.00
E. Zitkus, Beverly shores	5.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

SCREW MACHINE OPERATOR

SET UP AND PRODUCTION

Good all around mechanical ability. Liberal benefits including profit sharing.

DAY SHIFT

Call or Apply

(201 696-5533)

McCRAW-EDISON CO.
POWER SYSTEMS DIVISION

92 Newark-Pompton Turnpike
Wayne, N. J. 07003

An Equal Opportunity Employer
(37-39)

MACHINE SHOP FOREMAN

Must have good working knowledge of job shop machinery and maintenance work; also SFM for carbide. Excellent fringes and pay 2 weeks vacation 1st year. Send confidential resume to: J. BART.

UNION IRON WORKS,

P. O. BOX 248,
WARRENSBURG, ILL. 62573
(37-39)

DĖMESIO!

Dėl susidėjusių aplinkybių ALT S-gos Los Angeles skyriaus rengiamas banketas nukeltas į š. M. SPALIO MĖN. 22 D.

ALT S-GOS LOS ANGELES SKYRIUS š. M. SPALIO MĖN. 22 D. 7:30 VAL. VAK. LIETUVIŲ TAUTINIULOSE NAMUOSE RENGIA ALT S-GOS CENTRO VALDYBOS PRISTATYMĄ LOS ANGELES LIETUVIŲ VISUOMENEI.

7:30 val. KOKTEILIAI

9:00 val. BANKETAS

Programoje: solistė J. ČEKANAUSKIENĖ ir pianistė R. APEIKYTĖ.

Įėjimas — auka 15 dolerių a s m e n i u i. Vietas rezervuoti pas J. Petronį tel. 664-0791 arba pas J. Steikūną — 465-8401.

Anksčiau atvykę svečiai bus sutikti su šampanu, po to kokteiliai. Vėliau — šilta vakarienė, gėrimai. Svečius linksmins ir šokiams gros geras orkestras. VISA TAI TIK UŽ 15 DOL. ASMENIUI.

LOS ANGELES LIETUVIAI IŠGIRS NAUJĄ LEGENDĄ

Šiuo metu, kai brandi vasara lenkia savo galvą žemyn ir visuose kampuose bando sugrąžinti gyvenimą į kasdienines vagas, Los Angeles Lietuvių Operetės gretose vyksta sujudimas — ruošiamasi šį sezoną padovanoti lietuviškajai visuomenei visiškai naują muzikinį kūrinį. Bepigu buvo eiti pramintais keliais ir statyti tokius žinomus veikalus, kaip "Čigonų Baronas", bet dabar nutarta neužsileisti Chicagos Lietuvių Operai ir pastatyti grynai lietuvišką muzikinį veiklą, tai Onos Metrikienės muzikinę legendą, parašytą pagal Nijolės Jankutės Užbalienės "Kūlgrindos" libreto. Tą libreto jau sykį panaudojo muzikas Aloyzas Jurgutis Chicagoje, sukurdamas savito stiliaus muziką Dainavos Ansamblio pastatymui. Nijolės Jankutės eiliuota pasaka patraukė ir kitų kompozitorių dėmesį. Muzikas Zdanis pradėjo darbą, bet, deja, nebespėjo jo užbaigti, tačiau tuo laiku dar Phoenixe gyvenanti antros kartos lietuvaitė

RŪTA KLEVA VIDŽIONIENĖ

kompozitorė Ona Metrikienė, susilaukusi didelio pasisekimo Los Angeles su savo "Kartą gintaro pakrantėje" pastatymu ir žinoma pavienėmis solistų ir choro dainomis, pamilo lyriškąją Jankutės pasaką, ir taip gimė melodingas, puikus muzikinis veikalas, praturtinęs mūsų muzikinį kraitį.

Praskinti kelią naujam muzikiniam pastatymui nėra lengvas darbas. Dėl orkestracijos teko kreiptis įvairiomis kryptimis, kol pagaliau apsisistota prie senos Metrikienės bendradarbės Margaret Biggs Cromie, susipažinusios su muzikės stiliumi orkestruojant "Gintaro pakrantę" ir apsiėmusios šio naujo sunkaus darbo. Režisūros našta vėl atiteko Algiui Žemaitaičiui, originalius rūbų eskizus sukurti p. Koronkevičienė, čia žinoma madų kūrėja. Solistai, choras ir šokėjai jau ėmėsi darbo, — nors jėgų sustiprinimui choras dar labai laukia pri-

sijungiant metų bėgyje nutrupėjusių savo narių, kaip kad laukia prisijungiant ir naujųjų. Solo partijoms šiai senovės legendai, kurioje susipina lietuviško kaimo bernelio meilė su paparčio žiedą brangia savo kasu kaina nusipirkusia laume, ruošiasi visų mėgiamieji vietos solistai — Janina Čekanauskienė, Birutė Dabšienė, Antanas Polikaitis, Rimas Dabšys, Pavasaris, Dūda, Mažeikienė, Paškevičius ir keletas kitų.

Spektaklis numatytas sausio mėnesį ir žadama jį filmuoti. Užsimojimas didelis ir gražus, todėl šis ruduo turės pareikalauti nemažos fantazijos ir jėgų įtempimo iš visų narių.

• ALT S-gos Los Angeles skyriaus visuotinis narių susirinkimas įvyko š. m. rugsėjo mėn. 11 dieną Lietuvių Tautiniuose Namuose. Susirinkimą pravedė Los Angeles skyriaus pirmininkas F. Masaitis pakvietė Vyt. Aleksandriūną, sekretoriumi p. Nausėdą.

Tarpe eilės einamųjų reikalų aptarimo skyriaus pirmininkas patiekė susirinkimui naujosios skyriaus valdybos ateinančių metų darbų planą. Skyriaus valdyba pasiryžusi — su viso skyriaus pritarimu ir talka —

užsibrėžtus darbus įvykdyti.

Po to sekė labai įdomus ir išsamus pranešimas apie ALT S-gos seimą, įvykusį š. m. gegužės mėn. pabaigoje Philadelphijoje.

Šį pranešimą skaitė Los Angeles skyriaus atstovas seime, naujasis ALT S-gos pirmininkas inž. A. Mažeika.

Po trumpų diskusijų ir klausimų bei sumanymų, užsitiesęs susirinkimas baigtas.

WANTED JOURNEYMAN OR 1ST CLASS SKILLED GRINDER

ID-OD

Full Time Days, must be experienced and able to do set-ups, on all types of job shop work. Older man acceptable. Apply in person.

EUCLID PRECISION GRINDING

4896 East 345th Street
Willoughby, Ohio 44094

(31-37)

DIE CAST DIE MAKER

Progressive aluminum die casting plant, is looking for class A die cast die makers. Must be able to construct complicated dies with minimum amount of supervision. Excellent fringe benefits including dental and eye care. High hourly rate plus overtime. For more information contact DENNIS SABOL at

LESTER INDUSTRIES, INC.

25661 CANNON ROAD
BEDFORD HTS., OHIO 44146
216-232-4500

An Equal Opportunity Employer
(36-38)

R. SPALIO ROMANAS

"MERGAITĖ IŠ GETO"

366 psl., kainavęs 5 dol., didelį pasisekimą sulaukęs skaitytojuose, per trumpą laiką buvo išparduotas. Liko dar nedidelis kiekis su mažais rišyklos defektais ir be aplanko, parduodant po 3 dol. Užsakiusiems tuoj išsiųsime.

— IŠKIRPTI —

Siunčiu 3 dol. ir prašau atsiųsti man R. Spalio romaną "Mergaitė iš geto".

Pavardė ir vardas

Adresas

Sandra Kindurytė ir dr. Šarūnas Karuža, sukūrę lietuvišką šeimą. Sandra yra Brazilijos lietuvaitė, o jaunas dr. Šarūnas Karuža vadovauja biomedicinei laboratorijai Pietų Kalifornijos universitete.

WANTED

ALL AROUND GENERAL
MACHINISTS

For Electronics manufacturer in Ann Arbor Area has opening for an experienced MACHINIST.

Who can set up work from blue prints & close tolerance. Full or part time. Inquires from retired persons welcome. Call 313-973-2505, ask for MR. HESKETT. (34-47)

Wanted 1st Class Skilled
MACHINISTS
POSITION ARE AVAILABLE FOR
EXPERIENCED
TOOL GRINDERS
AND
**MULTISPINDLE
AUTOMATIC SCREW**
MACHINE OPERATORS & SET UP
MEN.
FOR 1ST & 2ND SHIFT.
Please contact MR. KURZ
216-486-2700
(35-38)

MACHINE SHOP

**BABCOCK &
WILCOX**

Detroit Broach & Machine
CURRENTLY HAS OPENINGS FOR

- O. D. GRINDER
- TOOLROOM BORING
MILL OPERATORS
- TOOLROOM PLANNER
OPERATORS
- ELECTRICIANS
- MACHINE BUILDERS
- MACHINE INSPECTORS

PREVIOUS EXPERIENCE WITH
MACHINE TOOL MANUFACTURER
HELPFUL.

Capable of reading prints, making
set-ups, and working with precision
tools. Top wages and excellent fringe
benefits.

APPLY IN PERSON

Between 1-3:30 p.m., Mon.-Fri.
OR CALL FOR APPOINTMENT
313-651-9211

950 Rochester Road
Rochester, Mich. 48063

An Equal Opportunity Employer M/F
(35-36)

CICERO**LIETUVIŲ TAUTOS
GENOCIDAS YRA
DVIDEŠIMTOJO
AMŽIAUS GEDA IR
TRAGEDIJA**

Tautos šventės minėjime,
kurį surengė RLB apylin-
kės valdyba, inž. J. Jurkū-
nas skaitė paskaitą.

Atsilankė virš šimto as-
menų. Buvo svečių net iš to-
limesnių vietų ir beveik visi
aukštieji RLB vadovai,
kaip dr. Plioplys, dr. Balčiū-
nas su šeima, dr. V. Dar-
gis, A. Rapšienė, inž. Du-
bauskas ir kt.

Inž. J. Jurkūnas pateikė
paskaitą giliu tautinės at-
sakomybės pajautimu ir
dienos faktų šviesoje. Jis
ryškino tautybės ir piliety-
bės sąvokas, pasakė, kad
lietuviybė, pilną žodžio
prasme, susideda iš dviejų
pradų — tautinio ir valsty-
binio lietuviškumo ir šie du
faktoriai sudaro sintezę.
Vos tik atsikūrusi Lietuvos
valstybė pirmiausia ėmėsi
uždavinio šias sąvokas ryš-
kinti, tautą sąmoninti. Tau-
tiškumas nėra svetimas jo-
kiai lietuvių politinei sro-
vei, ar kokiam nors lietuvių
sąjūdžiui. Tautinė idėja yra
neatskirama nuo tautos,
kaip ir sąmonė nuo asmeny-
bės.

Paskaitininkas, kiek gri-
žęs atgal į praeitį, į kuni-
gaikščių Lietuvą, pasakė,
kad anuo metu daugiau vy-
ravo valstybiškumas, nei
tautinė idėja, bet tautinė
sąmonė giliai ruseno tauto-
je. Sugestinau, įtaigojo
išeiviją kūrybinėmis pa-
stangomis ugdyti ir palai-
kyti lietuviybę. Išvardinęs
didžiuosius lietuvių tautos
sąmonės žadintojus, išskai-
čiavęs jų turėtą spaudą,
prisiminęs Lietuvos valsty-
bės atkūrimą ir jos didžiąją
tragediją: Lietuvos laisvės
praradimą, pasakė, kad Lie-
tuvos partizanų parodytas
idealizmas ir jų kančių-
mirties aukos aiškiai liudi-
ja tautos turėtą gilaus tau-
tinio-valstybinio supratimo,
pajautimo gilų sąmoningumą.
Paskaitininkas sugri-
žęs į dabartį ir palietęs san-
tykius su dabartine lietuva
pasakė: "Mes esame reika-
lingi tautai, o tauta mums.
Mūsų pareiga ne su oku-
pantu koegzistuoti, bet sa-
vo tautai egzistuoti." Pa-
skaitininkas, giliu tautiniu
rūpestingumu, apgailesta-
vo okupanto vykdomą tau-
tos genocidą ir Lietuvių
tautos tragediją pavadino
dvidešimtojo amžiaus ir gė-
da ir tragedija. Priminė iš-
eivijai pareigą rūpintis tau-
tiniu išlikimu ir Lietuvos
laisvės atgavimo reikalu.)

**WANTED 1ST CLASS
FITTER-WELDERS**

EXPERIENCED ON STRUCTURAL WELDING FOR OILED FIELD
FABRICATION. START \$5.00 TO \$6.00 AN HOUR. PLUS BENEFITS.

Apply call or write to:

TRI-STATE FABRICATORS, INC.

2101 S. BROADWAY MOORE, OKL. 73106
405-799-3361

An Equal Opportunity Employer

(36-45)

ATTENTION

Experienced operators required for

**TURRET LATHES
LATHES
BRIDGEPORT MILL
SURFACE GRINDERS
CYLINDRICAL
GRINDERS
MACHINE TRAINEES
(SOME EXPOSURE TO MACHINE TOOL
OPERATORS HELPFUL)**

ALSO

DRAFTSMEN

OR

**ENGINEERING STUDENTS DESIRING
DAY OR NIGHT SHIFT DRAFTING POSITIONS.**

MANTENANCE MEN

(General Machine Tool and / or Heat Treat Equipment Repair Experience).

We are a nationally known manufacturer of machine tool accessories. Offering excellent
working conditions and fringe benefit programs.

Apply in person: Personnel Dept.

N. A. WOODWORTH COMPANY

1300 E. NINE MILE
FERNDAL, MICHIGAN 48220

An Equal Opportunity Employer

(34-37)

Šventės dalyviai paskaitą
idėmiai išklause padėjojo
paskaitininkui inž. J. Jur-
kūnui ilgu plovimu.

Dr. Br. Motušienė per-
skaitė apylinkės narių pa-
reiškimą, atkreiptą prieš
okupanto užmačias, jo pri-
dengtus kėslus ir pastangas
nutildyti išeiviją politiškai,
suniekinti morališkai: ga-
lutinai palaužti išeivijos re-
zistencines pastangas. Pa-
reiškime pasmerktas premi-
juotasis pornografinis ro-
manas, kaip okupanto viena
priemonių suniekinti išeivi-
ją ir pataikauti Lietuvos
okupantai. Ši pareiškima
šventės dalyvai užgyrė-pri-
ėmė ilgu ir stipriu plovimu.

Vietos vikaras, kun.
Rutkauskas sukalbėjo pa-
triotinę invokaciją. Minė-
niją pravedė pasigėrėti-
nai sklandžiai, kūrybiniai,
šventei pritaikinta įvadine
kalba dr. Br. Motušienė, ji
parengė — pravedė ir me-
ninę programą, kurią atli-
ko vietos vaikučiai ir iš Ke-
noshos, dr. Balčiūno trys

vaikučiai. Vaikai deklama-
vo, grojo įvairiais muzikos
instrumentais. O kai Bal-
čiūnų šeima įžengė į sceną:
motina su trimis mažame-
čiais savo vaikučiais, kiek-
vienas jų kitu muzikos in-
strumentu nešinas ir atliko
kelis muzikos kūrinėlius,
tai kai kam net ir džiaugs-
mo ašarą išspaudė šis pasi-
gėrėtinas tautinio ugdymo
vaizdas.

Minėniją atidarė ir užda-
rė apylinkės pirmininkas
St. Pranckevičius.

Po oficialios programos
buvo ir vaišės, apylinkės
moterų paruoštos. Ant sta-
lų puikavosi didžiuliai na-
mų gaminių lietuviški sū-
riai, kvepėjo medus, iš jo
gaminti pyragėliai ir kitos
maisto gėrybės. Vaišės aiš-
kiai priminė senovės lietu-
vių rudenines nuotaikas,
kai lietuviai, nuo laukų su-
vežę javus į kluonus, puo-
tavo po šimtmetiniais ažuo-
liais... Taip, tai buvo se-
ni, bet garbingi Lietuvos
istorijos laikai, kada lietu-
vis buvo ir jautėsi esąs tik-
ras savo krašto šeimnin-
kas...

Z. Juškevičienė

**WANTED
EXPERIENCED
TURRET LATHE**

SET UP AND OPERATE

\$6.50 + per hour. Excellent
benefits. Shift work.

FACET FILTER

434 W. 12 MILE
MADISON HTS., MI. 48071
313-543-7510
(34-38)

WANTED AT ONCE**ELECTRO-PLATERS**

EXPERIENCED IN PLATING
**NICKEL
COPPER
CADMIUM**

Call Plant Manager for phone
Interview.

313-921.3711, Between 8:30-4 pm
**MICHIGAN CHROME &
CHEMICAL CO.**
(34-38)

FORKLIFT MECHANICS

Full-time positions. Must be qualified
to completely rebuild various type
forklifts. Top pay for the right per-
sons.

COMB. FITTER-WELDERS

1st class people ONLY. Average 50
hours a week & \$360 per week. Must
have proven ability and background.

APPLY

EVANS COOPERAGE

1255 PETERS ROAD

HARVEY, LA

Equal Opportunity Employer

(31-40)

**WANTED IMMEDIATELY
AUTOMATIC SCREW
MACHINE**

OPERATOR EXPERIENCED ON

W. & S. AUTOMATICS

Must read blue prints & make own
set up. Have own hand tools. Excel-
lent hourly rates and fringes.

Call 216-531-9354

FOR IMMEDIATE INTERVIEW.

Plant located East Side.

(36-39)

**1ST CLASS
MACHINISTS**

With heavy grinding experience, on
Cylindrical & Surface grinder. For
close tolerance work.
Steady work for qualified men &
fringe benefits.

APPLY IN PERSON**FOERST STAR
PLASTICS**

6 Stuart Road
Chelmsford, Mass. 01824
617-256-8781
(31-40)

FOREMAN

Experienced for Steel Pickling Opera-
tion. Excellent salary, benefits and
pension to the right person. Apply

**STEEL PICKLING &
PROCESSING CORP.**

3633 PARKINSON
DETROIT, MICH.

(32-38)

WANTED JOURNEYMEN

or

1ST CLASS SKILLED

Surface Grinder Hands
I. D. Grinder Hands
O. D. Grinder Hands
Engine Lathe Hands

Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance. Must
have UAW Journeymen cards or pa-
pers of experience. Over 50 hours
per week. Apply in person to Person-
nel or RICHARD SCHWEGLER, Tool-
room Superintendent.

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK DETROIT, MICH.

(33-37)

**REIKALINGAS SIUVĖJAS
ELEKTRINE MAŠINA**

Prityręs aukštas valandinis atly-
ginimas ir akordinis darbas. Apmo-
kami šventadieniai ir atostogos, pri-
du daug visokių privilegijų. Malonios
darbo sąlygos.

WORK WEAR CORP.

1768 E. 25 ST., CLEVELAND, OHIO
(1 pietus nuo Payne Ave.)

An Equal Opportunity Employer

(35-41)

ASSEMBLERS

LEADING CONSUMER PRODUCTS CO. HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR:

Assemblers:**Light Factory Work**

EXP./NON EXP. WILL TRAIN. JOBS INCLUDE SOLDERING, TEST-
ING, AUTOMATIC AIR SCREW DRIVER, INTERMEDIATE ASSEMBLY
OPERATIONS & PACKERS. PLEASANT WORKING CONDITIONS, AIR
CONDITIONED FACTORY, FULL COMPANY BENEFITS, PROFIT
SHARING PLAN, PAID HOLIDAYS, SICK LEAVE, FREE EMPLOYEE
INSURANCE, BONUS PROGRAM, HOUSEWIVES WELCOME TO AP-
PLY. SATURDAY MORNING INTERVIEWS POSSIBLE. PLEASE AP-
PLY IN PERSON TO

CON AIR CORPORATION

11 Executive Ave.
(Off Woodbridge Ave.)
Edison, N. J. 08817

(35-37)

Chicagos Lietuvių Opera pradeda darbą

A. JUODVALKIS

Operos valdyba praneša, kad ateinančiam sezonui yra parinkta G. Verdi 4 veiksmų opera NABUCCO.

Su šita opera susipažinimas įvyko š. m. rugsėjo 16 d. Jaunimo Centre. Pranešimą padarė Chicagos lietuvių operos pirm. Vytautas Radžius. Šiuo metu kompietuojami solistai ir kviečiami nauji choristai. Į šios operos sąstatą pakviesti ir savo sutikimą davė šie solistai: Dana Stankaitytė, Margarita Momkienė, Stefan Wicik, Jonas Vaznelis, Algirdas Brazis, Julius Savrimas, kiti tebeieškomi.

Operos muzikinės dalies vedėjai yra žymiai atjaunėję. Dirigentu pakviestas jaunas muzikas Alvydas Vasaitis, prie pianino Arūnas Kaminskas, chormeisteriai — Emilija Sakadolskienė-Pakštaitė ir Alfonsas Gečas. Libretą vertė rašytojas poetas Stasys Santvaras.

Dirigentas A. Vasaitis papasakojo operos turinį ir pademonstravo kai kurių scenų ištraukas.

Kompozitorius G. Verdi šią operą sukūrė 1842 metais. Italijoje tuo metu vyko išsilaisvinimo judėjimas ir aktyvios kovos prieš paverėjus. Šioms nuotakoms skatinti ir išsilaisvinimo viltims auginti buvo sukurtas libretas iš žydų gyvenimo Babilono vergijoje. Veiksmas vyksta šeštame šimtmečio prieš Kristaus gimimą. Nabuchodonosoras (Nabucco) yra istorinė asmenybė. Susidėjus aplinkybėms, žydams pavyksta išsilaisvinti ir grįžti į savo žemes. Išsilaisvinimo idėja atitiko tuolaikinę nuotakoms Italijoje, nesvetima ir mums lietuviams.

Opera turėjo nepaprastą pasisekimą ne tik Italijoje, bet ir kitose Europos valstybėse. Danijoje buvo pastatyta net 58 kartus.

G. Verdi opera Nabucco yra viena iš geriausių jo kūrinių. Su šia opera G. Verdi išėjo į gyvenimą ir užsitikrino vietą kompozitorių ir operų kūrėjų tarpe.

Šioje operoje daug vietos skiriama ne tik solistams, bet ir chorui. Operos vadovybės pasirinkimas yra gerai apgalvotas ir atitinka turimasias menines pajėgas.

Operos valdybai problemą sudaro režisieriaus suradimas ir dekoracijų išsprendimas. Atsižvelgiant į tai, kad dekoracijų sukūrimas ir pagaminimas yra labai išlaidingas, galvojama jas nuomotį iš New Yorko Metropolitan operos. Režisieriaus klausimas tebėra

dar neišspręstas ir dailinasi taip pat į New Yorką.

Operos vadovybė optimistiškai žvelgia į ateitį ir tikisi visuomenės atitinkamos paramos ir dėmesio. Planuojama trys spektakliai: 1978 m. kovo 11, 12 ir 18 d.d. (kitiems rengėjams išsidėmėtinos datos). Parduoti bilietai niekad nepadengia turimų išlaidų, tad ieškomi mecenatai ir rėmėjai. Dėka dosnių mecenatų ir rėmėjų, iki šiol operos vadovybei pavykdavo finansinius reikalus pakenčiamai sutvarkyti. Tikimasi ir šiai operai ne mažesnės paramos.

Repeticijos vyks kiekvieną penktadienį, 8 val. vak. Jaunimo Centre. Kviečiami ir nauji choristai.

Operą išvesti į rampos šviesą reikia ne tik ryžto ir pasišventimo, bet visų talikos ir paramos. Valdyba, muzikai, solistai ir choristai atiduoda daug savo laisvalaikio ir atsisako nuo asmeninių malonumų. Jų įdedamas darbas ir pasišventimas sunkiai piniginiai įvertinamas ir atlyginamas. Jei vienas kitas nuolatinis muzikas ar solistas ir gauna simbolinį atlyginimą, tai didžioji dalis — choristai ir valdybos nariai savo pareigą atlieka dovanai.

Šio sezono operos valdyba sudaro: pirm. Vytautas Radžius, vicepirmininkai — Vaclovas Momkus, Irena Navickaitė ir Jurgis Vidžiūnas, sekretorė Rūta Grauzinienė, išdinininkas Algis Putrius ir narys — turto globėjas Bronius Maciukevičius.

Visam operos kolektyvui linkime sėkmingo darbo ir ištvermės.

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
for progressive 36 bed acute care
I.C.A.H. accredited hospitals needs
Chief Medical Technologist
seeking a dynamic individual to head
laboratory. Salary commensurate
with experience ability.
Also

Registered Nurses —

General Duty

3-11 & 11-7 Shift. Good starting
salary plus shift differential. Excellent
fringe benefits. Apply call or
write to: ADMINISTRATOR

Franklin Parish Hospital

P. O. BOX 392
WINNSBORO, LA. 71295
318-435-9411

(28-43)

WANTED

**ELECTRIC MOTOR
SHOP FOREMAN**

Experienced minimum of 8 to 10
years in AC, DC motors and controls.
Salary open. Terms negotiable. Location:
CENTRAL, PITDMONT, N. C.

APPLY CALL OR WRITE FOR
APPOINTMENT

**PITDMONT ELECTRIC
MOTOR REPAIRING INC.**

370 W. SALISBURY ST.

ASHEBORO, N. C. 27203

(919) 625-5210 DAY

(919) 672-1831 NIGHT

(33-42)

"Šventojo narvo" aktoriai po vaidinimo Clevelande.

J. Garlos nuotr.

Ateitininkų IX Kongresas Clevelande (3)

A. GARKA

Prof. dr. Vytauto Vardžio paskaita: "Katalikiškoji rezistencija ir tautos likimas" (šeštadienį, 10 val.). Paskaitoj jautėsi prelegento erudicija, išsimokslinimas, nuodugnus su klausimu susipažinimas. Jis gana ilgokoj (arti 2 val.) paskaitoj davė, pradedant Valančium, klausimo istorinę analizę. Kaip paskaita ji buvo gili ir įdomi. Tačiau dalis klausytojų jautėsi kiek ir apsiavę. Jie tikėjosi išgirsti šios dienos pavergtos tautos padėtį ir tremties santykio su pavergtu kraštu analize. Kai kuriems atrodė, kad paskaita pasibaigė ten, kur ji turėjo prasiidėti.

Praeitį mes visi daugiau ar mažiau žinome. Pagaliau visa tai jau istorija. Mums reikia klausimą nagrinėti šios dienos padėties akivaizdoje ir nusistatyti tremties santykį su pavergtu kraštu ir pagal tai savo pastangas vieningai koordinuoti. Juk šiame klausime daug pasimetimo ir net skilimo. Deja, šiuo klausimu paskaitininkas ryškesnio vaizdo nepatiekė. Po paskaitos buvo keletas paklausimų, bet tai vaizdo neparyškino. Pav. į Tėviškės žiburių red. kun. dr. Gaidos klausimą — kam mes turime daryti (veikti) konkrečiai ryšio su pavergtą tautą ir paverėjais, prelegentas atsakymo nedavė, aiškindamas, kad vieno atsakymo nėra: reikia sverti atskiras situacijas.

Antroji šeštadienio tema simpoziumas: "Gyvoji dvasia: kelias į krikščionišką atsinaujinimą". Referentai: kun. dr. Kęstutis Trimakas, kun. Antanas Rubšys, Ona Mikailaitė, kun. Jurgis Šaraskas ir kt. Ši tema daugiau religinė bei ideologinė.

Šeštadienis viešbutyje baigtas pamaldomis: šv. Mišias, asistuojamas kelio-

likos dvasiškių, laikė ir pamokslą pasakė vysk. Antanas Deksnys. Pamaldų metu, kaip ir penktadienį giedoj visi pamaldų dalyviai, vadovaujami A. Zarankos.

ŠVENTASIS NARVAS — Algirdo Landsbergio, pastatymas — Dariaus Lapinsko. Euclid Senjos High School. Žiūrovų virš 800. Dėl veikalo ir jo pastatymo nuomonę turiu, bet jos nenorėčiau laikraštyje garsinti. Gi spektaklio žiūrovų nuomonės ir įspūdžiai įvairūs: vieni nusivylę ir nepatenkinti, kiti (ir garsiai) reikšė nepasitenkinimo, kitiems patiko. Atrodo, kad šis spektaklis liks vadina-moms "kultūrinės vakaronės" tema, o ateitininkai gal jį pagvildens savo sambūriuose.

Užbaigiamoji diena — sekmadienis. 10 val. viešbučio salėje organizacinis posėdis. Fed. Valdybos, kontrolės komisijos pranešimai. Konstituciniai pakeitimai. Rėzoliucijos — nutarimai, Paprastai didesniuose suvažiavimuose priimamos rezoliucijos ar nutarimai aktualiais klausimais. Deja, šiame kongrese, išskyrus porą vidaus reikalų, jokių rezoliucijų ar nutarimų nepriimta, o jei kuriuo bendruoju klausimu ir užsiminta, tai pavesta Fed. Valdybai peržiūrėti ir vėliau paskelbti.

ISKILMINGOS PAMALDOS viešbučio didžioje salėje. 2 val. Šv. Mišias, asistuojamas gausios dvasiškių asistos, celebravo ir pamokslą sakė vysk. Vincentas Brizgys. Prie altoriaus, kaip garbės svečiai, sėdėjo Clevelando vysk. James Hickey, vysk. Antanas Deksnys ir miesto meras Ralph J. Perk. Pamaldų metu žodį tarė vysk. James

Hickey ir miesto meras Ralph J. Perk. Ypač gražiai apie lietuvių atsiliepimą vysk. James Hickey, linkėdamas ateitininkams ir visiems lietuviams išlaikyti savo kalbą, kultūrą, papročius. Abiem kalbėtojam pamalda (iki šiol lietuvių pamaldose naujiena). Pamaldų metu "Mišias už kėčiančią Lietuvą" (komp. Alf. Mikulskio) giedoj Čiurlionio Ansamblis, diriguojamas muz. Alfonso Mikulskio. Taipgi dalyvavo ir Čiurlionio kanklių ansamblis, vad. Onos Mikulskienės.

Kongreso uždarymas ir banketas

Po pamaldų didžioje posėdžių salėje iškilmingas kongreso uždarymo posėdis. Čia pagerbtas, jo 50-ties kunigystės sukakties proga, vysk. Vincentas Brizgys ir įteikta Šalkauskio literatūros premija dr. Jonui Griniui. Šia proga vysk. Brizgiui įteiktas adresas. Dr. J. Grinius gautą premiją 1000 dol. čia pat išdalino lietuviškai spaudai ir institucijomis. Šių iškilmių proga kalbėjo dr. P. Kisieliū, dr. Ad. Damušis, vysk. V. Brizgys ir kiti. Uždarojo posėdžio tąsa nukelta į banketą, kuris vyko ir turėjo prasidėti 7:30 val. Clevelando priemiestyje — Parmoje, ukrainiečių katalikų PAKROVA modernioje salėje.

Ateitininkų IX kongresas baigtas šauniu banketu. Pagrindinę kalbą pasakė prof. Simas Sužiedėlis. Be to, kalbėjo VLIKo pirm. dr. Kęstutis Valiūnas, PLB pirm. Br. Nainys ir Kanados LB pirm. Jonas Simanavičius, o padėkos žodį rengėjams tarė Fed. Valdybos vardu Jonas Pabedinskas. Meninę programą atliko Clevelando mergaičių (Nukelta į 12 psl.)

Reemigranto išpažintis

VYTAUTAS ALSEIKA DVIGUBAS ŠNIPAS?

Bolševikinės propagandos leidykla Vilniuje "Mintis" neseniai parūpino skaitytojams sensacingą detektyvinę ir šnipų veiklos knygą. Tai "reemigranto" Vytauto Alseikos šnipinėjimo memuarai "Trys dešimtmečiai emigracijoje".

Šioje knygoje, rašo bolševikinė spauda, "reemigrantas demaskuoja buržuazinių nacionalistų veiklą, kaip jie dirba priešiška Tarybų Lietuvos interesams darbą, parodo jų pasidavimą užsienio žvalgyboms".

Nereikia užmiršti, kad politinių kastų valstybėje, sovietuose, titulas "reemigrantas" yra kaip ir "second class citizen" pravardžiavimas. Tai politinio menkinimo titulas.

Ilgai rašęs savo knygą ir dar ilgiau laukęs, kol jo rašliava pereis per įvairius bolševikinės cenzūros koštuvus, pagaliau reemigrantas tapo pigios detektyvinės knygukštės autoriumi.

Knygos tuščiažodžiavimai apie nesibaigiančius "žvalgybinius" nuotykius emigracinėje vadovybėje, taip persūdėti kad skaitytojai sukelia nepasitikėjimo šypsnį.

Kas gali patikėti, pav. kad viename tik Vlike kryžiuosi JAV, V. Vokietijos, Prancūzijos, NATO žvalgybų instigros? Kas gali nešyptelti, iš reemigranto knygos patyręs, kokias pasakiškas sumas išmokėjo tos žvalgybos Vlikui išlaikyti ir jo veiklą savo įtakoje turėti?

Tendencingas operavimas tik mirusiųjų asmėnų vardais terodo, kad dementavimo pavojus būtų kuo mažiausias. Visur kiša propagandiškai naivi tezę, bolševikų nuomone reikalinga emigracijos pesimizmui sukelti: "dėl kažin kokios Lietuvos amerikiečiai karo nepradės..."

Alseika nori pelnyti sau "demaskuotojo" laurus, bet istorija jam paruošė nesmagų ir šleikštų titulą "šnipas, išdavikas, kvilingas"...

Tai yra moralinis Vytauto Alseikos veikimo pamušalas. Jis neįrodė, kad jo teiginiai apie užsienių žval-

ST. PERMINAS

gybų siautėjimą Vliko kuluaruose kuo nors pamatuoti. Bet jis įrodė, kad SSSR šnipas prie Vliko sukosi, vogė raštų nuorašus, kišo į savo lagaminus, ėmė pinigų už šnipinėjimą iš sovietinės žvalgybos (KGB). Tas šnipas ir buvo V. Alseika.

V. Alseika pramirkčiojo tokį faktą, kad kaip tik tai jo aprašomo periodo Vlikas, tarpusavio erzelio sujauktas, buvo neaktyvus, savo problemas besprendžias. Tad kur buvo ta "užsienio žvalgybų gausa", kur vis ragino Vliką užsiimti "diversine veikla Tarybų Lietuvoje"? Juk kas moka pinigų, tas ir savo išlaikymuosius sudrausmintų. Todėl pavartęs Vliko korespondenciją su įvairiomis įstaigomis, pamatęs Vliko narių vizitus įvairių valstybių pareigūnų kabinetuose, V. Alseika kepa karštus sansacijų blynus, apipildamas juos su sovenczorijų talka, diversijos ir šnipinėjimo padažu.

Pavyzdžiu galima paimti tokį reemigranto įtarumo "perlą": A. Devenienė pabrėžė: Būtina toliau vystyti bendradarbiavimą su draugais iš JAV...

Iš šito degtuko V. Alseika pasiruošęs priskaldyti vežimą malkų. Argi kas atsisakys sveikos politiniame gyvenime minties ir neieškos veikloje draugų? Visa stambioji ir mažoji politika susideda iš draugų poieškių. Neturėk šimto rublių, sako rusų posakis, bet turėk šimtą draugų. Tai reemigrantas turėtų žinoti.

Jeigu buvo Vlike tokia įvairių žvalgybų vėtra, kad kiekvienas Vliko narys vis buvo vienos ar kelių žvalgybų užverbuotas, kaip gi tos žvalgybos nepajuto dvigubo šnipinėjimo susikirtimų? Iki kokio kvaišumo V. Alseika priveda tas rafinuotas žvalgybas ir kaip lengvai paverčia jis jas operetės personažais. Ir kaip gi, sakykite, atsitiko, kad tokioje šnipų gausoje aplink Vliko veikimą, joks šnipelis nesuoostė, kad prie Vliko išsijusios dirba... sovietų šnipas Vytautas Alseika?

Vytautas Alseika ir iki šiol galėtų sukiotis emigracinėje lietuvių visuomenėje, turėti tarnybeles prie Vliko, prie kitų visuomeninių įstaigų, krėpštytis Eltoje... Amerikoje jis galėtų nešti į Zerax kopijavimo įstaigas viską, ką suskubo įsikišti kišenėn ir nuorašus pasilaikyti savo "nuopelnų" byloms.

Deja, jis paskubėjo nusiplauti iš emigracinio gyve-

nimo ir išplaukti į Vilnių ant reemigranto eldijos. Ir klausimas seka ne kodėl jis degeneratiškai triušinėjo, emigracijoje su sovietinio šnipu kredencialais, bet kodėl jis pe ranksti pabėgo į Vilnių?

Tai, aišku, nebuvo gimtojo Vilniaus ilgesys. Bėgimo atgal priežastis turėjo būti realesnė ir rimtesnė. Priežastis buvo: savo kailio gelbėjimas.

Ant vagies kepurę dega. Kaltinės "buržuazinės emigracijos vadeivas" ryšiais su įvairiomis žvalgybomis, ar pats Vytautas Alseika tik vienai sovietinei žvalgybai dirbo? Per visus jo raštus baltu siūlu eina neatšargūs pasigirimai turėjus ryši su neiškliais elementais, iš kurių jis gaudavęs žinių. Tik dvigubas agentas, šiuo atveju, galėtų būti sovietams vertingas ir jų išlaikomas. Triušinėjimas prie Vliko V. Alseikai galėjo būti kaip tik suktas camouflage (prisidengimas kauke) pėdas mėtyti.

Sovietai noriai kalba apie dvigubus agentus "buržuazinėse valstybėse". Šiomis dienomis "Literaturnaja Gazeta" rėkė apie JAV-bių CIA, kuri, tvirtino sovietinis laikraštis, nužudė tulą Shadrin'ą, Sovietų laivyno kapitoną, perbėgusį į amerikiečių žinią.

Demaskuotas V. Alseiką turėjo apspręsti savo bėgimą šnipinėjimo azarto viduryje. Juk jo nedemaskavo Vlikas. Jo nedemaskavo kokios nors lietuviška emigracinė įstaiga. Jo nedemaskavo ir sovietinė kita žvalgyba — kaip gi demaskuos savo pareigūną? Jį demaskavo žvalgyba, su kuria jis turėjęs ryšių. Taip, tradiciniai, baigiasi dvigubo agento karjera.

Palikęs ir po to Vakaruose, Vytautas Alseika pasidarytų pavojingas savo buvusiems šeiminkams, KGB įstaigai. Tuo atveju jo laukė greitas ir skubus eliminavimas. Jis buvo priverstas keliauti atgal: skubomis, isteriškai, uždusęs. Vos panešdamas savo lagaminus, kur buvo sukišti senų raštų nuorašai ir išrašai...

Vargana dalia tokio asmens. Bet niekšybė, kartais, bekrastinė. Tokią demonstruoja dabar reemigrantas Vytautas Alseika bolševikinės "Tiesos" atkarpoje.

"Tiesos" redaktorius A. Laurinčiukas kiekvienai alseikinės rašliavos atkarpai parūpino "sensacingus" antgalvius, išlaikytus detektyvinių romanų tradicijai stilijuje. Štai keli atkarpų pavadinimai: Užsienio žvalgybų tarnyboje, Ne-

ALGIS BUDRYS — PASAULINIO MASTO RAŠYTOJAS

Amerikos ir kitų kraštų spaudoje vis daugiau tenka pastebėti lietuviškų pavardžių, pasižymėjusių įvairiose sporto, mokslo, kultūros srityse. Tokių progų ypač daugiau pasitaiko dirbantiems bibliotekose, per kurių rankas praeina visi naujausi leidiniai, išvydę dienos šviesą ir kuriuose skaitytojai būna supažindinami su naujausiais įvykiais.

Ir štai prieš keletą savaičių man buvo maloni staigmena naujų ir iškiliųjų knygų sąrašė atrasti lietuvišką pavardę, o dar maloniau, kad recenzentų jau puikiai tos pavardės atliktas darbas įvertintas. Tai Algio Budrio naujajį išleista jau septinta knyga — Michaelmas mokslo fantastinis romanas (science fiction) literatūros šedevras.

Laurent Michaelmas plataus masto gerai žinomas žurnalistas gyvena 1999 metų pasaulyje, kur su savo kompiuteriu Domino turi nemažą įtaką pasaulio politikoje. Mes praleisdami vieną dieną su Michaelmu stebime, kaip jis išlaiko pasaulinę taiką nubausdamas tuos, kurie nusikalsta žmonijai.

New York Times knygų kritikos skyriuje Michaelmą aprašė kaip aukšto lygio Science-fiction kūrybą, kuri labai vertinga skaitytojų dėmesio. Publishers Weekly knygų pasaulinis žurnalas rašė, kad Michaelmas yra tikras šių dienų laimikis fantastinio turinio knygų rinkoje. Amerikos knygų Booklist ir Library Journal abu rekomenduoja knygynams A. Budrio Michaelmą įsigyti. Kirkus Review rašė, kad A. Budrys negali parašyti mažiau, negu giliai galvojančio žmogaus knygą ir kad Michaelmas yra viena iš šio sezono svarbesniųjų kūrybų. Chicago Daily News A. Budrį priskiria prie pirmaujančių mokslinės — fantastinės li-

teratūros kūrėjų JAV.

Algis Budrys yra jau įvertinamas kaip fantastinės kūrybos rašytojas pasauliniu mastu. Jo anksčiau parašytos knygos Who ir Roque Moon yra skaitomos klasinėmis. Roque Moon laimėjo Hall of Fame of the Science Fiction Writers of America premiją. Tai vieta, kur iškabintos visų aukštai įvertintų rašytojų pavardės. Romanas Who buvo pritaikytas ir susuktas filmas. Ir jo trumpos apysakos 1975-76 metais išleistos buvo nominuotos Hugo ir Nebula science fiction premijomis.

Šias eilutes rašant sužinojau, kad šis talentingas rašytojas yra Lietuvos generalinio konsulo New Yorke a. a. Jono ir Reginos Budrių sūnus. Jis gyvena Illinois valstijoje.

Milda Sperauskienė

MACHINIST MAINTENANCE

Immediate opening for individuals with thorough knowledge in production equipment, trouble shoot and machine shop practices.

MACHINIST-TOOL ROOM

Experienced machinist with knowledge of machinery in fabrication, capable of working with minimum supervision. Must be able to operate all machine shop equipment. Send resume or apply: JOSEPH LIPIC

PEN COMPANY

2200 GRAVOIS
ST. LOUIS, MO. 63104
664-2111

(34-37)

EXPERIENCED

Set up and machine repairmen for

BULLARD MACHINES.

2nd & 3rd SHIFT.

APPLICANTS: — Must have own tools and experience.

APPLY IN PERSON

MILLER INDUSTRIAL PRODUCTS INC.

229 Francis St., Jackson, Mich. (35-37)

JOURNEYMAN

TOLL & DIE MAKERS

Fast growing industry in Fort Custer Industrial Park is in need of journeyman. TOOL & DIE MAKERS. Experienced in DIE BUILDING preferred. Be able to set up work from blue prints & close tolerance. Pleasant working atmosphere and liberal fringe benefits. Apply:

KEIPER USA INC.

5600 W. Dickman Rd.

Battle Creek, Mich. 49015

An Equal Opportunity Employer (37-50)

AUTOMATIC SCREW

MACHINE OPERATORS

Experienced men needed to operate and or set up National Acmes and Brown and Sharp automatics. We offer good hourly wages, paid hospitalization, pension, overtime and steady employment.

ELYRIA MFG. CORP.

145 NORTHRUP ST.

ELYRIA, OHIO 44035

216-779-6088

CLEVELAND, OHIO

216-365-4171 (35-39)

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK DETROIT, MICH.

NEEDS

SURFACE GRINDER HANDS

I.D. GRINDER HANDS

O.D. GRINDER HANDS

LATHE HANDS

Must have UAW Journeyman cards or papers of experience. Over 50 hrs. per week. Apply in person to Personnel or RICHARD SCHWEGLER, Toolroom Superintendent. (32-38)

FOREMAN

SECOND SHIFT

Steel plate fabrication.

Call TOM BEISHIR

CUSTOM FOOD TANKS

8000 HALL STREET

ST. LOUIS, MO. 63147

314-385-6800 (33-39)

Ateitininkų...

(Atkelta iš 11 psl.)

choras NERIJA, vad. Rita Čyvaitė, prie piano Kristina Kuprevičiūtė. Šokiams grojo Rimo Strimaičio kapela.

Bankete apie 750 svečių, iš jų netoli pusės šaunaus jaunimo. Dėl vietos stokos arti šimtinės norinčių nebuvo galima priimti. Visą banketo rengimo našą nešė ir jam vadovavo Pranas Razgaitis.

Rusų išeivijos laikraštis apie Brazinskus

RIMAS DAIGŪNAS

Rugsėjo 6 dienos laidoje rusų išeivijos dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" plačiai rašė apie Praną ir Algirdą Brazinskus. Tai redaktoriaus Andrei Sedych straipsnis "Deportacijos į SSSR gresmėje". Straipsnis iliustruotas Brazinsku nuotrauka.

Andrei Sedych rašo, kad susidomėti Brazinsku byla jį paskatino Andersono ir LeVitten rašinys "Daily News" laikraštyje. Pesimistiška to rašinio išvada buvo tokia: "Teisingumo ministerija ketina ramiai deportuoti du sovietinius disidentus į Rusiją, kur jų laukia mirties bausmė."

Norėdamas patirti daugiau apie tą bylą, Andrei Sedych kreipėsi į Lietuvos konsulatą New Yorke. Atstatant labai jau iškraipytus straipsnyje lietuvių vardus, matyti, kad konsulas kalbėjęs rezervuotai. Tačiau jis davė VLIKO ir Darbininko adresus. Čia Andrei Sedych kalbėjo su dr. Valiūnu ir Darbininko redaktoriumi.

Rezultatai tokie, rašo Andrei Sedych: "Valandai po telefoninio pasikalbėjimo maloni ponija B. Č., reguliariai skaitanti Novoje Ruskoje Slovo, atvežė man į redakciją reikiamų davinių ir Brazinsku autobiografiją". Ir toliau: "Aš turiu jo (P. Brazinsko, R. D.) parašytą bloga rusų kalba 'autobiografiją', datuotą 18 balandžio 1971 metais, tai yra parašytą dar turkų kalėjime."

Remdamasis pasikalbėjimais ir P. Brazinsko autobiografija Andrei Sedych parašė čia aptariamą straipsnį. Jis aprašė sovietinės okupacijos sąlygas, kurios privertė Brazinskus bėgti į laisvę, pabėgimo strategiją, lėktuvo užvaldymo istoriją, turkų kalėjimą, pabėgimą į Venezuelą ir, toliau, į Ameriką.

Iš pokalbio su dr. Valiūnu ir kun. K. Bučmiu Andrei Sedych daro išvadą; dėl "nepriklausomo būdo" Brazinskai prarado respektą, nors už juos įnešti būtini 10,000 dol. užstatai. Bet tą

Brazinsku "nepriklausomumą" Andrei Sedych pateisina sovietinio gyvenimo sąlygomis, kurios tokį būdą neišvengiamai suformuoja. Jis rašo: "Brazinskas nori dabar veikti 'pats', su niekuo nesiskaitydamas".

Cituodamas iš "Autobiografijos", redaktorių mini: "Gyvenimo sąlygos baisios. Dirbome nuo tamsos iki tamsos, per didelius šalčius, iki juosmens paskendę į sniegą. Per tą laiką pusė kalinių išmirė nuo bado, ligų, sunkaus darbo ir prižiūrėtojų kulkų. Mirusius žiemą nelaidojo. Lavonus dėjo krūvon daržinėje ir tik pavasarį, dideles duobes iškaskus, įmesdavo ten lavonus".

Andrei Sedych daro išvadą: "Brazinskas sumokėjo už savo laisvę visais pragaro ratais, kuriuos iškentė Gulago archipelage ir penkiais turkų kalėjimo metais. Mes laikome jį politiniu emigrantu ir jeigu to reikės po Los Angeleso imigracinio teismo sprendimo, be abejonės prijungsime rusų emigracijos protestą prie lietuvių laisvės kovotojų balso."

Lietuvius turėtų gerokai stebinti, kad iki šiol nieko nežinota apie P. Brazinsko "autobiografiją", kuria dabar naudojasi kitataučių spauda! Andrei Sedych rašo, kad okupuodami lėktuvą Brazinskai turėję tris tikras granatas, tris revolverius ir du sutrumpintus šautuvus. Mums neįtikima, kad toks arsenalas galėtų būti įneštas į lėktuvą. Juo labiau, kad viešuose jų pranešimuose buvo kalbama apie medinę granatą. Bet gi rusas redaktorius paėmė davinius iš "autobiografijos". Stebina ir žinutė, kad "tėvas nuvažiavo į Los Angelesą ir ten vedė lietuvių kilmės JAV pilietę, o sūnus liko Bostone." Arba: "pasidarė jiems nuobodu Venezueloje. Kalbos nemoka. Lietuvių mažai. Kitas dalykas Kanadoje arba JAV".

Visas straipsnis paremtas lietuvių spaudai nežinoma "autobiografija" ir telefoniniais pasikalbėjimais. Matome kad nebūta taip praktiško kiekvienam poreikiui spaudos veikloje — "press release" lakšto. Ekspromtiškuose pokalbių fragmentuose labai įvairuoja pirmiau patiekti daviniai.

Staiga visas tas reikalas, apie kurį savo laiku taip entuziastiškai lietuvių spauda informavo savo visuomenę ir veiksniai atitinkamus valdžios organus, vėliau tapo visi taip "diplomatiškai" santurūs, visu ugiu

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS SUTIKIMAS 1942 METAIS DETROITE

Prez. Antanas Smetona, atvykęs į Ameriką, jau buvo aplankęs kelias didesnes lietuvių kolonijas ir į Detroitą atvyko tik 1942 m. spalio 25 d. Čia buvo sutikimas iškilmingai. Sutikimą ruošė naujai suorganizuota Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Komisiją sudarė H. Kapturaskas, V. Petrikas ir dr. J. Jonikaitis, talkinant clevelandiečiui P. Žiūriui ir H. Yčienėi.

Rengėjų buvo sudarytas maždaug toks planas. Sekmadienio rytą pamaldos šv. Antano bažnyčioj. Klebonas I. Boreišis pasitinka prezidentą. Reikia pastebėti, kad kai kurie kunigai prezidento nepriimdavo. Antrą valandą po pietų Lietuvių salėje prakalbos, o vakare Fort Shelby viešbutyje — priėmimo banketas.

Šeštadienį prezidentas, lydimas clevelandiečių žiūrio, Yčienės, Karpiaus ir kitų, atvyko į Detroitą ir apsisitojo Fort Shelby viešbutyje. Rengimo komisijos sutarta su klebonu Boreišiu, kad prezidentas atvyks į šv. Antano bažnyčią 11 val. ryto. Rengėjai sukviėtė keletą automobilių prezidentui palydėti į bažnyčią, tarp kurių ir mes su žmona buvome pakviesti. Nuvažiavome. Detroito policijos departamentas atsiuntė porą detektyvų, kurie viešbučio priangyje dabojo besirenkančius žmones. Už durų laukė keli policininkai ant motociklų. Atėjo ir vienuo-

iškilo kitataučių spaudoje su iškraipymais, su kontraversiškais faktais ir "faktais". Tų "faktų" balanse ir ruso autoriaus nuomonė, kad lėktuvo palydovė nukovė bėglių kulipka, o to "fakto" nė turkų ekspertyzė nenustatė.

Visas tas chaosas informacijoje kilo dėl nesandaros su lietuvių atitinkamais veiksniais, dėl to "nepriklausomumo", apie kurį prabilo net kitataučių spauda. Juk apie lietuvių visuomenės akciją, visaip vaduojant garsiuosius bėglius iš Turkijos kalėjimo, gabenant į Italiją, į Venezuelą, rusas redaktorius nieko iš P. Brazinsko "autobiografijos" nesužinojo... O visa tai turi didelę ir principinę reikšmę politinės egzilės esmėje.

Lietuvių visuomenė gins visais būdais tėvą ir sūnų Brazinskus. Apie platesnę jų gynybos bazę kalba ir rusų dienraščio redaktorių: "Jeigu juos deportuos į Lietuvos TSR, abiems gresia tikroji mirtis. Ar galime mes, politiniai emigrantai ir Amerikos piliečiai leisti įvykdyti tokį žvėriškumą?"

liktoji valanda. Prezidentas nusileido liftu. Pasisveikinau. Žiūrime į laikrodžius, laikas važiuoti į bažnyčią. Dr. Jonikas sako: "Pijau (į žiūrį), tu Prezidentą atlydėjai iš Clevelando, tai dabar vadovauk mūsų procesijai į bažnyčią".

P. Žiūrys atsakė: — Aš nevadovausiu ir į bažnyčią nevažiuosiu.

Dr. Jonikaitis, o ypač ponija Yčienė ėmė jį spausti.

— P. Žiūri, tu tiek rūpestingumo ir patarnavimo parodei prezidentui, o dabar nė į bažnyčią nenori palydėti.

Žiūrys griežtai atsakė:

— Aš prezidentui gelbėjau ir pagelbėsiu, bet į bažnyčią nevažiuosiu, dėl to, kad tai yra prešinga mano įsitikinimams.

Pasakęs nuėjo į šalį. Važiuojame be žiūrio. Policija lydi. Fort gatvės skersgatviuose net sulaiko trafiką. Iki to laiko Detroito lietuviai iš policijos tokio patarnavimo nebuvo turėję. Atvykę į šv. Antano bažnyčią, radome ją pilnutėlę lietuvių. Prezidentą pasodinome prie altoriaus už grotelių su detektyvų sargyba iš abiejų pusių. Detektyviai buvo parinkti lietuvių kilmės. Klebonas Boreišiui. Pamokslo nesisukęs į publiką, paskaitė evangeliją, paryškindamas sakinį: "Atiduokite, kas Dievo Dievui, kas ciesoriaus ciesoriuiui. Pamokslo neskysiu, nes šiandien Lietuvių salėje ir Fort Shelby viešbutyje kalbės Lietuvos Prezidentas.

Prezidento kalbos pradžia buvo skelbiama 2:30 po pietų, bet jau apie pirmą valandą apie bažnyčią būreliai stoviniavo ir šnekučiavosi. Dar visa valanda buvo

iki prakalbos pradžios, o jau svetainė buvo pilna žmonių. Bet gatvėje buvo irgi daug. Pasirodė, kad komunistai susirinko piketuoti, bet tūkstantinėje minioje beveik pražuvo. Komunistams bandant atkalbėti lietuvių neiti į salę, o kitam net grebiant už skverno sulaukyti nuoėjimo į salę, buvo pasakyta policijai, kuri komunistus nuvijo į antrą gatvės pusę. Piketininkai išstovėjo gatvėje, iki prakalbos pabaigos. Matyti, norėjo iš buvusių salėje sužinoti, ką Smetona kalbėjo.

Programą pradėjo inž. P. Žiūrys, vėliau prašydamas kalbėti Hypatiją Yčienę, o dar vėliau prezidentą Smetoną. Kalbėtojai ragino organizuotis kovai dėl Lietuvos laisvės, ir kiek galima, aukotis tai kovai vesti. Aukų salėj surinkta virš 600 dol., vakare bankete Petrikai dar paaukojo šimtą dolerių. Tai viso aukų susidarė virš 700 dol.

Vakare Fort Shelby viešbutyje bankete dalyvavo per tris šimtus svečių, nes daugiau nebuvo vietų. Tostmeisteriu buvo adv. P. J. Uvickas. Kalbų nebuvo daug. Ilgiausią kalbą pasakė miesto meras J. Jeffries.

Prezidento Smetonos priėmimas Detroito buvo suruoštas tik vienos tautinės grupės, bet tai padaryta su tokia triumfališku pasisekimu, kad niekad tokio skaičiaus žmonių nebuvo atsilankę Detroito istorijoje ir niekad vienu kartu iki tol nebuvo suaukoję tokios sumos pinigų Lietuvos laisvės reikalams.

Prezidentas A. Smetona, aplankęs didžiulias mūsų kolonijas, su šeima pastoviai apsigyveno Clevelande. Mažesnėse lietuvių kolonijose Lietuvai vaduoti sąjungos skyrių nebuvo, todėl nebuvo kam prezidento Smetonos kviesti.

Feliksas Motuzas

IR VĖL TAUTINĖ SAJUNGA NETEKO VIENO NARIO

Sekmadienį, rugsėjo 11 d. Providence ligoninėje atsisakė su šiuo pasauliu ALT S-gos Detroito skyriaus narys Jonas Jonynas.

Velionis buvo gimęs 1899 m. spalio 23 d. Udrijos km. Alytaus apskr. Gyvendamas Lietuvoje buvo ne tik geras ūkininkas, bet ir kooperatininkas, steigė kooperatyvus ir kai kurių buvo jų pirmininkas. II Pasaulinio karo metu pasitraukęs gyveno Vokietijoje. Į Ameriką atvažiavo 1949 m. ir apsigyveno Detroito. Čia buvo net kelių organizacijų nariu: ALT S-gos, Lietuvių Bendoruomenės, Lietuvių Fondo, Lietuvių Namų Draugijos, ALR klubo, Dariaus ir Girėno klubo, Balfo, DLOC ir kitų. Buvo vedęs dailininkę keramikę-šiaudinukų puošmenų ir paveikslų dirbėją Antaniną Jonaitę ir išaugino du sūnus Titą ir Joną.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Harris laido tuvių koplyčioje.

Rugsėjo 14 d. buvo atvežtas į šv. Antano šventovę. Mišias už velionio sielą laikė: kun. K. Simaitis, kun. V. Kriščiūnevičius, kun. D. Lingvinas ir kun. M. Kundrotas. Vargonavo Juozas Sinkus, solo giedojo Danutė Petrūnienė.

Po Mišių 43 automobilių vilkstinės buvo nulydėtos į šv. Kapo kapines. Čia laido tuvių maldas atkalbėjo kun. K. Simaitis. Kalbą pasakė velionio brolio sūnus Vytas. Užkandžiai laido tuvių dalyviams buvo suruošti Roman svetainėje.

Jonai, tebūna Tau lengva svetingos šalies žemelė! Šeimai reiškiau užuojautą.

Forge Shop
New shop in Claremore, Oklahoma
REQUIRES:
HAMMER OPERATORS
Board experience preferred
For 1st and 2nd Shift.
Steady work, and fringe benefits.
Apply call or write to: General Mgr.
KYLE FORGE CO.
1400 INDUSTRIAL BLVD.
CLAREMORE, OKLAHOMA 74017
918-341-4663 (27-40)

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Clevelandietis V. Šniolis (kairėje) prie V. ir A. Garmų kriauklėmis išpuošto veidrodžio ir stalo. V. ir A. Garmai, gvy. Juno Beach, Fla., patys Atlanto pakrašty susirenka kriaukles ir Veronika Garmienė iš jų daro įvairius meno kūrinius.

J. Garlos nuotr.

UNITED/TORCH

is the United Way

Senos patikimos firmos, prezidentas
MR. M. RIFKIN,

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

oficialiai praneša savo gausiems klientams,

MUITU APMOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ
giminėms Lietuvoje ir USSR tęsiama toliau kaip buvo per
pastaruosius 45 metus.

KIEKVIENAS SIUNTINYS APDRAUSTAS.
GAVĖJAI NIEKO NEMOKA.

SIUNČIANT DOVANAS-SIUNTINIUS savo
giminėms, yra geriausias kelias suteikti jiems
džiaugsmo.

Siuntiniai priimami šiose įstaigose ir skyriuose:

Globe Parcel Service, Inc.

723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106

Tel.: [215]—925-3455

NEW YORK CENTRAL OFFICE:

212 Fifth Ave. Room 709

NEW YORK, N. Y. 10010

Tel.: (212) 685-4537

Atidaryta kasdieną nuo 9 A. M. iki 5:00 P. M.

Šeštadieniais: 10 A. M. — 2 P. M.

BALTIMORE, MD. 21224

3206 Eastern Avenue

(301)—DI2-2374

CHICAGO, ILL. 60622

2242 West Chicago Avenue

(312)—235-7788

CHICAGO, ILL. 60632

4065 Archer Avenue

(312)—YA7-5980

CLEVELAND, OHIO 44109

3491 West 25 St.

(216)—741-8082

DETROIT, MICH. 48210

6720 Michigan Avenue

(313)—894-5350

ELIZABETH, N. J. 07201

956 A Elizabeth Avenue

(201)—354-7608

HAMTRAMCK, MICH. 48212

11415 Jos Campau Avenue

(313)—365-6350

LOS ANGELES, CAL. 90026

2841 Sunset Blvd.

(213)—413-0177

MINNEAPOLIS, MINN. 55418

2422 Central Avenue N. E.

(612)—788-2545

NEW BRITAIN, CONN. 06052

97 Shuttle Meadow Avenue

(203)—224-0829

NEW YORK, N. Y. 10003

101 First Avenue

(212)—OR4-3930

CLEVELAND, OHIO 44134

5432 State Rd.

(216)—749-3033

PHILADELPHIA, PA. 19123

1013 N. Marshall Str.

(215)—925-8878

ROCHESTER, N. Y. 14621

681—683 Hudson Avenue

(716)—544-2151

SAN FRANCISCO, CAL. 94122

1236 Ninth Avenue

(415)—564-7981

SEATTLE, WASH. 98125

11551 6th Place N. E.

(206)—EM3-5556

SOUTH RIVER, N. J. 08882

168 Whitehead Avenue

(201)—257-2113

VINELAND, N. J. 08360

Parish Hall, West Landis Ave.

(609)—696-9796

WORCESTER, MASS. 01605

82 Harrison Str.

(617)—798-3347

BROOKLYN, N. Y. 11222

661 Manhattan Ave.

212-389-6747

WHEAT RIDGE, COLO. 80033

4330 Quay Str.

(303)—422-4330

SYRACUSE, N. Y. 13204

318 S. Wilbur Avenue

(315)—476-6958

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SĄRAŠO

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenume-
ratą, Dirvai paremti pridė-
jo stambesnes aukas šie as-
menys.

50 dol. — W. Žilinskas.

Po 12 dol. — dr. Dainius
Degėsys, dr. M. Eymontt,
M. Š. Lazdinis.

Po 10 dol. — A. Benas,
dr. J. Jakštas, S. Monikos
lietuvių klubas, ALT Lake
apskr. valdyba, dr. W. Ber-
gen, Balfo Chicagos apskr.
valdyba, M. E. Gureckai, K.
Mykolaitis, LKVS Ramovė
Clevelando skyr. valdyba.

8 dol. — V. Dzigas.

Po 7 dol. dr. Z. J. Gliau-
delis, dr. E. Stanat, V. Ba-
čauskas, Tėvai Jėzuitai Cle-
velande, Br. Nekrašas, dr.
S. Ankudas, J. Saikus, M.
Jasėnas, K. Giedraitis, P.
Račiukaitis, J. Račauskas,
A. Andriušis, R. Isdunis, O.
Rinkevičienė.

Po 5 dol. — F. Modesta-
vičienė, Ed. Zitkus.

Visiems rėmėjams nuo-
širdus ačiū.

• Bostono lietuvių radijo
"Laisvės Varpas" rudeninis
koncertas įvyks spalio 9 d.
2 val. po pietų Lietuvių Pi-
liečių draugijos III a. salė-
je. Lietuvių kompozitorių
kūrinių ir gražiausių operų
arijų programą atliks solis-
tė Gina Čepkauskienė — so-
pranas ir R. Strimaitis —
tenoras abudu iš Montrea-
lio, Kanados. Solistams
akompanuos bostoniški
pianistas Saulius Cibas.
Rengėjai maloniai kviečia
visus atsilankyti ir paremti
lietuvišką radijo programą.
Veiks lietuviškų užkandžių
bufetas ir gėrimų baras.

PIPEFITTER JOURNEYMAN

Fully qualified journeyman, high
hourly rate, many fringe benefits.
Apply in person.

UNITED STATES

STEEL CORP.

CENTRAL FURNACES

2650 Broadway

Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer
(30-39)

SECURITY GUARDS (PART TIME)

Must be 21 or older and have
clear police record. To work two
8 hour shifts on the weekend
and earn over \$40. Transfer fee
paid, permanent shifts, weekly
pay, free applicant parking.

Contact

HUDSON SECURITY SERVICE

2233 Washington

St. Louis, Mo. 63103

621-3440

An Equal Opportunity Employer
(35-38)

Wanted Journeymen

OR

1st Class Skilled ALL AROUND MACHINISTS

FOR LATHES & BRIDGEPORTS.
Must be able to set up work from
blue prints & close tolerance. Have
own tools. Excellent fringe benefit
package. High hourly rate. Overtime.
Start immediately. Call

216-476-2050

(35-38)

MALONIAI KVIEČIAME JUS DALYVAUTI LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO

\$1000 VISUOMENINĖS IR KULTŪRINĖS
PREMIJOS LAIMĖTOJO

VACIO ROCIŪNO PAGERBIME IR PREMIJOS ĮTEIKIMO BANKETE,

šeštadienį, 1977 m. spalio 1 d.,

7 val. 30 min. vak.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ SALEJE.

KOKTEILIAI, PIETŪS, ŠOKIAI.

Bilietai \$12.50 asmeniui. Rezervacijų tel. 531-2131

IDOMUS IR NUOTAikingas AUksinio
RUDENS BANKETAS.

VISI DALYVAUKIME!

LIETUVIŲ KLUBO PATIKĖTINIŲ
TARYBA

**GIVE SO
THEY DON'T
GIVE UP.**

UNITED/TORCH
is the United Way

Išnuomojamas kambarys,
Naujos parapijos rajone, su
baltais. Galima naudotis
visu butu ir virtuve. Telef.
486-1336. (37-38)

• Patria prekybos na-
muose 794 E. 185 St. Cleve-
lande, galima įsigyti nau-
jų maisto produktų bei do-
vaninių reikmenų. Turime
naujų knygų, plokštelių, lie-
tuviškų sveikinimo kortelių
ir eilę kitų prekių. Prašome
atsilankyti.

HOUSEKEEPER perman-
ent, full time, live in or
own transportation. Recent
references required. Other
help employed. Flexible
vacation and generous sala-
ry. Must like children.
Gates Mills area. Call:
423-3146, after 6:00 p. m.
(36-38)

DRAUDIMAS

Jums ir Jūsų Šeimai

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

28801 Lake Shore Boulevard

Willowick, Ohio 44094

Off. 943-1202 Res. 731-1078

• Lietuvių grožio salionas

SILVER SHEAR — Hair

Fashion, 687 East 185 St.,

Cleveland, Ohio 44119. tel.:

486-4240.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio

Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI
ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ
AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti
direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-
doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Sofija, Bartkūnienė,** Dirvos skaitytoja ir rėmėja, mirė Clevelande sulaukusi 78 m. amžiaus. Velionė su vyru a. a. Broniu Bartkūnu, Lietuvos kariuomenės majoru, po karo atvykusi į JAV, visą laiką gyveno Clevelande. Buvo pašarvota Jakubs and Son koplyčioje. Po gedulingų pamaldų rugsėjo 28 d. palaidota Kalvarijos kapinėse, kur palaidotas ir jos a. a. vyras Bronius.

Nuliūdime liko duktė Aldona ir žentas Vincas Juodvalkiai, anūakai Aldona, Vytautas ir Saulius, proanūakai Amy ir Mark, sesuo Viktorija Musteikienė Chicagoje ir kiti giminės.

Visiems artimiesiems reiškiamo užuojautą.

• **Jonas Aras,** priklausęs Edgewater Yacht klubui, rugsėjo 19, 20 ir 21 d. Didžiųjų ežerų regatoje prie Mentor, Ohio, su penkių asmenų jo vadovaujama įgula, laimėjo Richardson trofėją. Šioje regatoje jis vadovavo jachtoms (kiekvienai išplaukime vis kita) 30, 33 ir 35 pėdų ilgio.

J. Aras, kurio tėveliai iš Washingtono išsikelia į Kaliforniją, studijuoja d a m a s universitete, domisi buravimu ir šis jo laimėjimas, kaip jachtos kapitono, daro iškilų buruotojų pasaulyje. Sveikiname jauną lietuvį su laimėjimu.

• **J. Stempužis** buvo išrinktas antrajam terminui Tautybių Tarnybos Centro Nationalities Services Center) vicepirmininku. Ši organizacija rūpinasi emigrantų gerove, teikia jiems teisinius patarnavimus, padeda įsikurti, rasti darbą, paruošta JAV pilietybei, organizuoja anglų kalbos kursus, atlieka vertimus. Organizacijos egzekutyvinė direktorė yra Lucretia Stoi-

Algis Šilėnas ir Ugnelė Stasaitė sukūrė Clevelande lietuvišką šeimą. Abu jaunieji baigė aukštuosius mokslus yra veiklūs visuomeninėje veikloje.

ca. Didesnis skaičius lietuvių galėtų tapti šios organizacijos nariais. Nario mokestis metams \$10.00. Organizacijų nario mokestis — \$25.00.

• **Pianisto Andriaus Kuprevičiaus** šeši rečitaliai Frederic Chopin kompozicijų ciklo įvyks spalio 7 d. Clevelando meno muziejuje, spalio 16 d. Cleveland State University, spalio 25 d. Cleveland Music School Settlement, lapkričio 1 d. Cleveland Music School Settlement, lapkričio 4 d. CCC Western Campus Parmoje, lapkričio 13 d. Cleveland State University.

F. Chopin kompozicijų ciklas pradėdamas pirmąjį rečitaliu spalio 7 d. 8:30 v. v. Clevelando meno muziejuje. Programoje: Polo-

naise-Fantaisie op. 61 in A-flat Major, Barcarolle op. 60 in F-sharp Major, Sonata No. 2, op. 35 in B-flat Minor, Variations Brillantes op. 12 in B-flat Major, Trois Etudes de la Methode des Methodes, Twelve Etudes op. 10.

Rečitaliai rengiami Cleveland State University ir Cleveland Music School Settlement.

• **Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos** metinis susirinkimas-pobūvis įvyks š. m. spalio 29 d. 6 v. v. Clevelando Lietuvių Namuose.

• **Lietuvių Klubo premijos įteikimo** ir jos laimėtojo Vacio Rociūno pagerbimo banketas įvyksta šį šeštadienį, spalio 1. Ir Lietuvių Klubas ir laikraštiniškas Vacys Rociūnas Clevelando kolonijos lietuviams ir organizacijoms yra gražiai patarnavęs, padėjęs, todėl ir bankete laukiame nemažai klubo ir premijos laimėtojo bičiulių.

Bilietai į banketą dar galima gauti, paskambinus pirmininkui adv. A. Širvaičiui telef. 692-1222 arba 291-3915.

BALFO VAJUS

Clevelando Balfos skyriaus valdyba, kasmet vykdo aukų vajų. Todėl ir šiais metais, vajų pradeda spalio mėn. 1 d., prašydama visus geraširdžius lietuvius atsiiepti į gautuosius laiškus ir su dosnia ranka, ateiti pagalbon vargstantiems lietuviams visame pasaulyje, o jų yra daug!

Prašome, Jūsų kilnios širdies, auką siųsti Clevelando Balfos skyriaus įždininkės adresu: Ona Jokūbaitienė 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117.

Negavusieji vokelių galite savo auką įteikti abejose parapijose po lietuviškų pamaldų: Šv. Jurgio parapijos salėje aukas priims Antanas Styra, o DMNP parapijos kavinėje Kazys Gaižutis, arba įteikti aukų rinkėjams!

Jūsų aukos yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių!

Už gausias aukas, Clevelando Balfos skyriaus valdyba: Vacys Steponavičius, Kazys Gaižutis, Ona Jokūbaitienė, Vytautas Jokūbaitis, Albinas Karsokas, Antanina Puškoriūtė ir Antanas Styra iš anksto taria lietuvišką ačiū!

SVETIMTAUČIAI LANKĖ LIETUVIŲ KOLONIJĄ

Peoples and Cultures organizacijos nariai sekmdienį, rugsėjo 11, lankė Clevelando lietuvių koloniją. Ekskursiją globojo Lietuvių Klubas, parūpindamas vadovus ir pavaišindamas visus svečius pietumis. Viešnagės programą sudarė klubo informacijos vicepirmininkas J. Stempužis.

Apie šešiasdešimt asmenų susipažino su Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos veikla, apžiūrėjo Patrijos prekyboje tautodailės drožinius, audinius ir kitus dirbinius, aplankė Lietuvių namus. Dalia Orantaitė teikė paaiškinimus apie lietuvių koloniją, kun. G. Kijauskas ekskursantams papasakojo apie Lietuvos katalikų bažnyčios persekiojimą, J. Žilionis parodė lietuviškas knygas, žurnalus, anglų kalba leidinius. Dr. Danguolė Tamulionytė papasakojo ekskursantams apie lietuvių kalbą ir išmokė lietuviškai pasisveikinti ir dar šį tą pasakyti. Kristina Kuprevičiūtė pristatė mūsų kompozitorių ir dailininką M. K. Čiurlionį, paskambindama fortepijonu jo porą kūrinių ir papasakodama Čiurlionio biografiją. Vija Bublytė kank-

lėmis paskambino tautinių šokių. Keturios mergaitės pademonstravo tautinius drabužius, ir Kristina Biliūnienė paruošė skanius pietus.

"Lietuvių turas buvo absoliučiai puikus", savo laiške Klubui vadovybei parašė Peoples and Cultures pirminkė Jonae Christensen.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **SPALIO 1 D.** Lietuvių Klubo premijos 1000 dol. įteikimo balius.

• **SPALIO 15 D.** Hamiltono šaulių teatro vaidinimas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Žalgirio šaulių kuopa.

• **SPALIO 22-23 D.** Baltuonio kūrinių paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Rengia Korp! Giedra.

• **SPALIO 29-30 D.** A. Bal-sienės tautodailės darbų paroda Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje. Ruošia Vyr. Skaučių Židinys.

• **LAPKRIČIO 5 D.** Abiturientų pristatymo vakaras.

• **LAPKRIČIO 12-13 D.** Lietuvių Dienos Clevelande. Ruošia LB Clevelando Apylinkė.

• **LAPKRIČIO 19 D.** kariuomenės šventės minėjimas Lietuvių Namų viršutinėje salėje. Rengia LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

• **LAPKRIČIO 20 D.** Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• **LAPKRIČIO 20 D.** Kristaus Karaliaus Šventės minėjimas DMNP parapijoje ir iškilmingi pietūs.

• **GRUODŽIO 18 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

1978 M.

• **BALANDŽIO 8 D.** Grandinėlei 25 metai: šukaktuvinis pokylis, muzika, šokiai Slovėnų salėje.

• **BALANDŽIO 23 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pavasario šventė — vaidinimas.

• **GEGUŽĖS 7 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• **GEGUŽĖS 21 D.** — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

• **LAPKRIČIO 19 D.** 4 val. po pietų Naujos parapijos auditorijoje Grandinės atsisveikinimo koncertas prieš išvykstant į Australiją.

Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa paaugojo Šv. Jurgio bažnyčiai Clevelande lietuvišką tautinę vėliavą, kuri per Tautos šventę ir Šiluvos atleidus rugsėjo 11 d. klebono kun. B. Ivanausko buvo pašventinta. Nuotraukoje prie vėliavos šaulė J. Vencienė, M. Smelstorių ir A. Mekešienė.

GUARANTEED
guardian memorials

Monuments FOR MEMORY

Euclid MEMORIALS

455 East 200th Street • Euclid, Ohio • Phone: 481-5700

DIRVA

Pasiruošimai Vliko seimui

Kaip žinoma, Vlikas mūsų gruodžio mėn. 3-4 dienomis St. Petersburge, Flo-

Mūsų mylimam

A. A.

JONUI JONYNUI

mirus, jo žmonai ANTOSELEI, sūnums TITUI ir JONUI su šeimomis, broliams VYTATUI ir ANTANUI ir visiems giminėms reiškiamo nuoširdžia užuojautą ir dalinamės skausmu.

Izabelė Jonaitienė
Justina Petkevičienė
Rimutė ir Donatas Nasvyčiai
Jonas Gudėnas
Juzė ir Stasys Orantai
Mega Barniškaitė

A. A.

JONUI JONYNUI

mirus, Jo žmoną, mūsų mielą birutininę, ANTANINĄ JONYNIENĘ, sūnus TITĄ ir JONĄ su šeimomis, brolius ir kitus gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime

D. L. K. Birutės Draugijos
Detroito Skyrius

Detroito Lietuvių Kultūros Klubo uoliai talkininkei

ANTANINAI JONYNIENEI,
sūnums TITUI ir JONUI su šeimomis ir giminėms, mirus vyrui ir tėveliui

A. A.

JONUI JONYNUI,
nuoširdžiausia užuojauta

Detroito Lietuvių Kultūros
Klubas

Tauriam lietuviui

A. A.

JONUI JONYNUI

mirus, jo žmonai ANTANINAI su šeima, broliams ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Pajauta ir Jonas Gaižučiai
ir
Elena Stašienė

ridoje ir prašė vietinį skyrių apsiimti atlikti darbus, reikalingus priimti seimą.

ALT'o skyriaus pirmininkas dail. Ant. Rūkštelė, valdybos nariams pritariant, Vlikui pranešė, kad skyrius ne tik apsiima atlikti reikalingus seimą priimti darbus, bet užtikrina, kad tas darbas bus atliktas glaudžiai bendradarbiaujant su visomis St. Petersburgo ietuviškomis organizacijomis.

ALT'o St. Petersburgo skyriaus pirmininkui kviečiant, š. m. rugsėjo 9 d. į Lietuvių Klubo patalpas susirinko net 10 organizacijų atstovai, Alto skyriaus visa valdyba, Balfo pirm. J. Valauskas, Floridos Amerikos Lietuvių Klubo pirm. A. Karnius, St. Petersburgo apylinkės — K. Urbšaitis (atstovavęs atostogaujantį pirm. A. Gruzdi), Jungtinių Organizacijų Katalikų Komiteto — K. Kleiva, Lietuvių Katalikų Komiteto — R. Plenienė, Susivienijimo Lietuvių Katalikų — A. Paleckis, Romo Kalantos šaulių kuopos — A. Miliauskienė, Jūrų šaulių kuopos Palanga — Jonas Butkus, ir žuvautojų Klubas — P. Vasiliauskas.

Iš šių asmenų buvo sudarytas komitetas, kurio pirmininku vienbalsiai išrinktas dail. A. Rūkštelė, sekretoriumi O. Galvydienė. Komiteto nariai darbus pasiskirstė komisijomis su sekančia darbų apimtimi: gyvenviečių parūpinimo komisija — P. Vasiliauskas, transporto komisija — K. Urbšaitis, maitinimo komisija — Ida Valauskienė, banketui ruošti — A. Karnius, spaudos komisija — K. Kleiva, leidinio reikalams — O. Galvydienė ir J. Valauskas.

Viešbutis seimo atstovams jau užsakyta — The Happy Dolphin, prie pat jūros. Lietuvių klubas ta proga sutiko suruošti seimui banketą-koncertą, kuriame programą atlikti sutiko solistė Prudencija Bičkienė.

(og)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

ĮSIGYJANT NUOSAVYBĘ
PIETVAKARIŲ
FLORIDOJE
MIELAI PATARNAUS
EDA BRAŽENIENĖ.

Kreiptis:

EDA BRAZENAS,
REALTOR-ASSOCIATE
Ben L. Cunliff, Jr., Realtor —
4839 Palm Beach Blvd.,
Ft. Myers, Fla. 33905
Tel. (813) 694-2168 įstaigoje,
(813) 694-5779 namie.

(36-40)

Tauriam žmogui ir geram lietuviui

A. A.

kapitonui ANTANUI MALAKAUSKUI

amžinybėn iškeliavus, jo atminčiai pagerbti, vietoje gėlių vainiko, prisidedame Vėlioniu mielą spaudą paremti.

Marija Gureckienė
Mykolas Nagurskis
Marijonas ir Vandā Pukeliai
Antanas ir Ona Saulaičiai
Danutė Venclauskaitė

A. + A.

JONUI SAMSONUI

mirus, jo seseriai JULIJAI ir svainiui ADOLFUI ŠALKAUSKAMS reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Antanas ir Marija
Elijošiai

A. A.

VLADUI STUOGIUI

mirus, jo brolių VYTAUTĄ STUOGI ir šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Antanas, Agna, Ramunė
Jonaičiai

A. A.

VLADUI STUOGIUI

mirus, jo brolių VYTAUTĄ STUOGI ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame

STEFANIJA ir JONAS GARLAI

Telšių šaulių sporto grupės "Džiugas" vadovui ir bendradarbiui

IGNUI GINTALUI

mirus, jo sesutei BRONEI ir broliui NARCIZUI reiškiamo gilią užuojautą

D. NIKOLSKIS
F. EIDIMTAS

PROF. VLADUI JUODEIKAI

mirus, jo žmonai GRAŽINAI, dukrai INGRIDAI, sūnui MINDAUGUI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

DR. K. PAUTIENIS SU ŠEIMA
Clevelande